REVISTA ORFEÓ CATALÀ MÈXIC

SEGONA ÈPOCA
NÚMERO 20
ANY 1990
MÈXIC, D.F.

Al peu de la cultura.
CAIXA DE PENSIONS
"laCaixa"

REVISTA ORFEÓ CATALÀ
MÈXIC

SEGONA ÈPOCA
20
MARÇ - JUNY 1990

DIRECTOR
JOAN POTAU
EDITOR
ANTONI SOLÀ I FISAS
SECRETARI
RAMON PALAZÓN
RELACIONS PÚBLIQUES
MANUEL R. GAYA

ORFEÓ CATALÀ DE MÈXIC, A.C.

CONSELL DIRECTIU ANY 1990

President
Ricard Escobedo i Icart
Vice-President
Bartomeu Costa-Amic
Secretari
Joan Ribas i Ariño
Vice-Secretari
Francesc Vinyals i Carbonell
Tresorera
Mª Lluïsa Gally i Companys
Comptador
Josep Mª Nadal i Laonor
Bibliotecària
Rosa Maria Bayó i Corderas
Vocals
Alexandre Galí i Boadella
Xavier Torroja i Sabater
Emili Folch i Socias
Montserrat Payerol de Palau
Ernest Montfort i Lázaro

Administradora
Magdalena Ursul

Redacció i Administració:
Marsella 45
Colonia Juárez
06600 MEXICO, D.F.
Telèfon: 207 • 51 • 14

Els autors són responsables dels articles que signen.

Imprès a Litoarte, S.A. de C.V.

ART/CAPDEVILA
DISSENY/GISBERT

EDITORIAL 2

D'UN DIETARI
Perpinyà * Canet-Plage
Joan Sant Joan 4

CONTE
L'enveja
Josep M. Murià 6

L'ART DE L'ENSENYAMENT
Maria Lluïsa Gally Companys 7

VIDA DE L'ORFEÓ
Festa a Delfí Colomé
Inauguració del saló íntim 8

L'ORFEÓ CATALÀ DE MÉXIC
Joan Potau i Farré 11

EL FRACÀS DEL SOCIALISME REAL
Fidel Miró 14

EL CATALÀ LLENGUA ANGULAR (4)
La Llengua de Catalunya. . .
Christiane Meulemans 17

PARLEM DE PALÍNDROMS
Ramon Giné i Farré 19

NOTÍCIES DE LA GENERALITAT
Costa-Amic Premi "Catalunya Enfora"
Ramon Palazón Premi "Batista i Roca"
El president de la Generalitat rep en audiència a Ricard Escobedo 22

ESCRITS
TV3 Així és la Vida
Gregori López Raimundo 24

"EL CATALÀ LLENGUA ANGULAR"
La segona aparició del català. . .
Ramon Palazón 26

L'ADOLESCÈNCIA
Josep Ramon Comas Vinyas 30

RETROBANÇA
La C.S.C.E. Europea
Joaquim Torres 31

LES QUATRE BARRES
"Jo no em sento lituà"
Antoni Solà 33

OBLIT
Mirèia Viladevall i Guasch 34

AMB LA PAELLA PEL MÀNEC
Què li està passant a la cuina. . .?
Lluís Marcet 35

ELS ÀPATS DE CASA MEVA
Marta Agulló 37

PENSAMENTS EN VEU ALTA
Sóc català
Joan Florensa i Segura 39

CLUB D'EMPRESARIS CATALANS
Actes primer semestre 40

FOTO: FRANCESC VINYALS

EDITORIAL

Fa cinc anys que, per encàrrec del Consell Directiu, varem emprendre la tasca de publicar la revista Orfeó Català. Aquest vincle de comunicació entre els socis i "portantveu dels catalans de mèxic", com deia el subtítol de les 51 revistes publicades, feia més de deu anys que havia deixat d'aparèixer, i encara que les circulars i butlletins sempre tingueren informats els socis, hom trobava a faltar això que a través dels anys, amb més o menys regularitat i amb un nom o altre sempre hem tingut: la nostra revista, la revista de l'Orfeó Català. Des del primer número d'aquesta segona època, ROC (com en diem de la revista) ha estat molt ben acollida, i així ens ha estat manifestat, tant pels socis de l'Orfeó com pels catalans d'arreu del món a on s'envia. L 'interès i les ganes amb què l'esperen han demostrat l'encert del Consell Directiu en decidir la publicació i no escatimar esforços en portar-la endavant.

Aprofitem aquest cinquè aniversari, per fer constar el nostre agraïment a tots els que han contribuït a fer realitat l'aparició, i el que és important, la continuïtat de la revista. Totes les col.laboracions han estat importants, perquè tothom hi ha aportat el què calia: voluntat i ganes de fer feina. Gràcies! Molt agraïm també el suport econòmic de tants empresaris, de Mèxic, d'Andorra i de Catalunya, que al fer-nos confiança anunciant les seves empreses i els seus productes a ROC, han assegurat la viabilitat financera de la revista, l'han abellit amb anuncis de bonic disseny i ens ha permès, malgrat l'enorme cost del correu, fer arribar a tots els centres catalans del món aquesta obra dels catalans de Mèxic.

Volem agrair particularment a Bartomeu Costa-Amic, vice-president del Consell Directiu, i fins el passat número editor responsable de ROC, la dedicació i els esforços que hi ha esmerçat en aquests cinc anys. En Costa-Amic que a més de la intensa obra editorial, de tots coneguda, porta a cap un munt d'activitats: conferències, recerques històriques, articles, entrevistes, i una llarga llista d'etcèteres que l'omplen de compromisos i l'obliguen a viatjar contínuament, va demanar al Consell Directiu que el deslliurés de la responsabilitat que comporta l'edició d'una revista. Ben a contracor, el Consell no tingué altre remei que accedir! Es per això que avui, en nom del Consell Directiu i dels socis de l'Orfeó Català de Mèxic diem a l'amic BARTOMEU COSTA-AMIC: moltes gràcies, el teu treball és un exemple de constància i feina ben feta per a tots els que avui col.laborem a ROC, i pels que, anys a venir, faran possible que a Mèxic, ara i sempre, es publiqui la Revista de l'Orfeó Català. ■

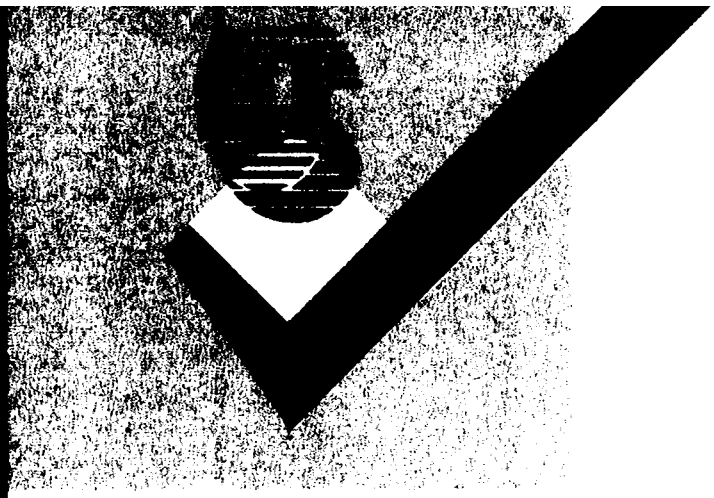

Telèfons
587.0853
368.3398
FAX 368.51.26

ulisal EL MILLOR SERVEI DE COMPRA, VENDA, IMPORTACIÓ I CONSIGNACIÓ DE MAQUINARIA NOVA I USADA

SERVIR-VOS ÉS EL NOSTRE NEGOCI

CONSULTEU-NOS!

SALVADOR ROMAGOSA
DIRECTOR GENERAL

ulisal

s.a. de c.v.

màquines - eina

AV. CEYLAN 529-B FRACCIONAMIENTO INDUSTRIAL VALLEJO 02300 MEXICO D.F.

D'UN DIETARI (3)

JOAN SANT JOAN

Perpinyà • Canet-Plage • Juliol de 1940

A Perpinyà, la situació de l'Albert, per la seva condició de refugiat, com la de tants altres refugiats catalans que tenien la sort, amb papers o sense papers, de poder vagar pels seus carrers, era sempre inestable i incerta.

Els camps de concentració eren tan prop i els gendarmes tan poc raonables!

Havia passat ja per Rivesaltes, Ceret, Amélie-les-bains, Thuir, on, en català, s'entenia molt bé amb tothom i tothom l'ajudava en el què bonament podien per tal d'evitar que es topés amb els gendarmes.

Cansat de voltar d'un lloc a l'altre, decidí quedar-se a Perpinyà i un dia que no sabia què fer —oficialment no podia fer res— se'n anà a passar la tarda a Canet-Plage. I quina no fou la seva sorpresa al trobar-se amb uns amics del seu poble que, tranquil·lament i despreocupats, estaven muntant una *buvette* —*Le Loup Marin*— amb un afegit de vint casetes, tot de fusta i desmuntable, que servien, les casetes, perquè poguessin tranquil·lament canviar-se de roba els que anaven a la platja a banyar-se. Ja quasi ho tenien tot llest, totalment instal·lat i a punt de funcionar.

Després dels primers moments de sorpresa i de les salutacions i exclamacions pròpies i adients al cas —tenint en compte que estàvem ja en plena guerra amb Alemanya— li contaren perquè estaven a Canet-Plage i muntant aquell negoci.

De jovenets, i ja joves, vivien en el mateix poble a l'Alt Camp. Després ells anaren a viure a Barcelona. Durant la guerra s'incorporaren a l'exèrcit republicà i amb ell anaren reculant fins arribar a la frontera francesa. I com tants d'altres passaren a França per Le Perthus i com que ho feren uns dies abans de que passés el gros de l'exèrcit, les autoritats franceses els pogueren interrogar amb tota comoditat. Resultat: Que el nom dels dos —eren dos germans— apareixia en la llista de desertors que hi havia en el control migratori del pas fronterer.

Perquè desertors? Sembla que en època de verema naixeren a França de pares espanyols. No es preocuparen mai més, ni ho recordaren, del lloc on havien nascut, situació aquesta que es creava molt sovint amb famílies que, vivint en pobles catalans fronterers, aprofitaven l'època de les veremes per anar a guanyar algun dineret als Pirineus Orientals. Acabada la feina, tornaven a casa o anaven allà on més els convenia, oblidant-se de la curta estada en terres franceses. Per Espanya, naturalment, els nascuts en aquestes circumstàncies eren espanyols. Per França, però, eren francesos.

Com primera providència quedaren detinguts i tot seguit foren traslladats a Marsella per a ésser sotmesos a judici, essent condemnats, els dos, com desertors o, millor dit, per no haver-se presentat quan els corresponia. Declarada la guerra amb Alemanya i acomplerta la condemna, com que estàvem en plena guerra, passaren a examen mèdic. Ingressaren a l'Hospital Militar on foren detingudament examinats i —el Destí té coses estranyes!— els dos foren declarats inútils totals.

De manera que, els germans Pascal —Pascual els dèiem nosaltres— *Aimè* i *Leonard* que passaren a França amb l'exèrcit republicà en cerca de refugi, resultà que no eren ni refugiats ni asilats polítics sinó tot el contrari, ciutadans francesos inútils per a guerrejar i amb llibertat de dedicar-se a allò que més els convingués.

Lliures ja, anaren a Perpinyà on hi havia molts catalans residents amb els quals era fàcil entrar en contacte i rebre l'ajut que tant es necessitava en aquells moments. Ajut que —és just el dir-ho— mai no fou regatejat quan les possibilitats hi eren.

Entraren en tractes amb un català nascut a Figueres però que d'anys i anys vivia a Perpinyà. Era l'amo de la *buvette* a Canet-Plage. S'en volia desfer perquè els anys ja li pesaven i no podia atendre-la com ell desitjava i s'entengueren fàcilment. A ells els anà com l'anell al dit. No tenien diners però es comprometeren a pagar a terminis i així tancaren el tracte.

Erem a la darreria de la primavera de l'any 1940. Donada la situació de l'Albert —refugiat com era i amb pocs francs— convingueren que es quedés amb ells; que els ajudés en el que fos necessari i a les nits que dormís a la *buvette* en un llit que improvisarien sota la taula que hi havia en el lloc, un xic resguardat, que feia de cuina. Taula i llit ho tenia assegurat. Papers per poder treballar? El

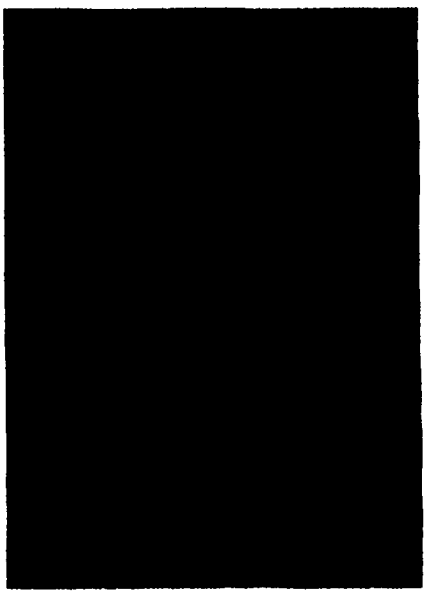

Destí decidiria!

I així es féu i així passaren dies i mesos. Problemes? cap. Els matins controlava les casetes i vigilava la roba que deixaven a guardar els banyistes. A mig dia, ajudava a servir begudes i aperitius. A l'hora de dinar ajudava també a preparar sanvitxos (entrepans) i coses fàcils d'acondiciar. I a la tarda, berenars a base de truites i amanides. L'*Aimè* era el cuiner; en *Leonard* l'encarregat de les compres; una dona, no massa gran, refugiada també, atenia els clients i l'Albert era per tot i ajudava en el què es presentava.

Els dos germans, cada dia anaven i venien de Perpinyà en el tramvia que feia el servei Perpinyà -Canet-Plage. Uns tretze quilòmetres aproximadament. A Perpinyà tenien una habitació llogada en un hotel de mala mort on dormien. Però com que eren emprenedors i previsors a la vegada, ja pensaven què podrien fer en el proper hivern quan el fred els foragités de la platja.

Conegueren l'amo d'un hotel-restaurant de la *Rue de la Savonnerie*; un hotel de pas i un restaurant d'ínfima categoria, en el *Quartier Saint Jacques*, el barri de les *putains*, on els prostíbuls estaven tocar a tocar. El *Gran Quatre* era el de més anomenada i, per tant, el més concorregut. A la nit, un gran rètol lluminós el delatava descaradament.

Parlant amb ell, amb l'amo de l'hotel-restaurant, endevinaren que tenia ganes de vendre'l i ells li proposaren de comprar-lo. Aviat s'entengueren i tancaren el tracte i quan el fred els feu fugir de Canet —foren els darrers en deixar la platja— cap a la *Rue de la Savonnerie* falta gent.

A l'Albert li destinaren una cambra petita, en el segon pis, amb finestra que donava al carrer. Un llit petit, un armari guarnit de corcs, una tauleta, una cadira i un rentamans era tot el seu mobiliari. Al final del passadís hi havia la comuna que era per a tots els del replà. L'*Aimè* i en *Leonard* es quedaren una cambra del primer pis que era més gran i, per tant, més còmode

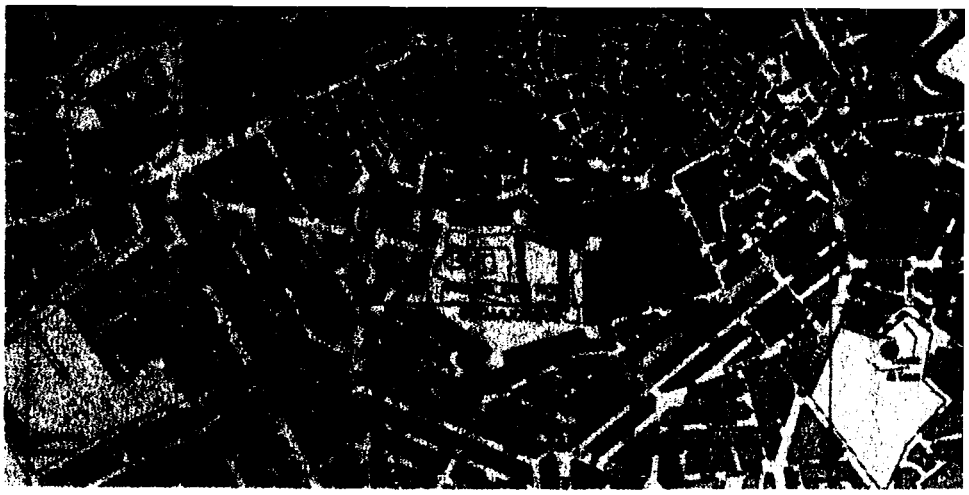

per a ells. Els matins, l'Albert els passava fent neteja i preparant cambres i menjador. El dinar —dinar i sopar— el servia una noieta filla de refugiats amics dels germans Pascal. Els clients eren, la majoria, catalans, però, molts, d'altres nacionalitats. Sabien que allí es podia menjar "el que hi hagués" i allí acudien esperançats. No se'ls demanava els tiquets que era obligatori lliurar, perquè la majoria ni en tenien. La veu corregué de boca en boca i cada dia hi havia més gent; més clientela.

Un forner amic, nascut a Girona i resident de feia temps a Perpinyà, els facilitava, sense tiquets, el pa que necessitaven. Els ous, la carn i el porc, quan n'hi havia, o el què fos, ho trobaven, també sense tiquets, només pagant sense regatejar el preu. I si algú hi anava i no portava diners, el mateix en *Leonard* que l'*Aimè*, ben sovint, amb un cop a l'espatlla li deien que no es preocupés, que quan pogués ja els pagaria. Els dos eren sensibles i humans i es feien càrrec de la situació de la majoria dels qui anaven. Tots eren refugiats i vivien o mal vivien, si allò era viure, ben pobrament, misèrrimament, escapats de camps de concentració i amb el perill imminent de tornar-hi si els gendarmes es creuaven amb ells. Tots explicaven les seves penes, impossibilitats com estaven de satisfer les més elementals necessitats personals o de la família.

Després de dinar, els més assidus es quedaven una bona estona per fer petar la xerrada. L'Albert, alguna vegada s'hi afegia i amb ells compartia la conversa. Quan no, se'n anava a la cambra, embolcallat per la sensació asfixiant d'abandó, de solitud i d'impotència. Amb el cor adolorat per la situació que prevalia a França de feia mesos, augurava un pervindre calamitós per a tanta de gent que, com ell, semblava estar condemnada a una vida d'humiliacions i esclavitud irrefrenable per l'únic pecat d'estimar, per damunt de tot, la Pàtria lliure i democràtica.

I se li humitejaven els ulls al recordar les escenes horroroses i de degradació que contaven els qui les havien viscut. . . I quan pel carrer —les poques vegades que sortia de l'hotel— veia quadres que, sense títol ni llegenda, posaven al descobert la misèria d'una existència filla de la concepció nova de la vida que es volia imposar al món. . . I quan veia una mare, parlant un idioma estrany per a ell i àdhuc pels mateixos francesos, sortida inexplicablement del camp de concentració, esperant dels vianants —no havia perdut encara l'esperança— amb la mà oberta i mig d'amagat, una almoina per, amb ella, mitigar la fam del fill nascut o vivint entre filderrafes amb pues. . . I quan a l'hora de dinar o de sopar, eren dos, tres o més, els qui, vestits pobrament havien de desfer el camí fet sense haver pogut menjar ni un bocí perquè no sempre hi havia disponibilitats en el restaurant dels germans Pascal. . . I se li humitejaven més encara quan aquells dos, o tres o més parlaven en català. ■

CONTE

L'ENVEJA

Josep M. Murià

Em volien sotmetre a un psicoanàlisi profund i científicament perfecte. Un d'ells, bon amic, venia amb la sana intenció de millorar-me la personalitat i així aconseguir-me una vida més ufanosa. Els altres eren un parell de fanàtics freudians que em volien fer servir de conillet d'Índies. I encara, com a torna d'aquest tercet, s'hi va afegir una fadrina, lletja i vella, psicòloga de professió, que no va saber dissimular les seves ganes luxurioses de tafanejar-me les intimitats idiosincràtiques i les altres si podia.

Com que jo no disposo de voluntats massa fermes, em calgué arreplegar-me'n totes les engrunes per engegar-los a fer punyetes amb tota la saviesa d'en Freud i companyia. Malgrat aquesta esbaldida, no vaig poder evitar, però, que em quedés una mica el corcó de la curiositat per saber com era la meva contextura psíquica. Vaig agafar del laboratori del sentit comú un parell de provetes, un alambí i unes balances de precisió. Amb aquests estris fantasiosos ja en vaig tenir ben bé prou per analitzar-me les mostres del meu senderi i poder diagnosticar categòricament que jo sóc un simple bonifaci, el més flonjo dels bonifacis. D'aquesta bonifaciència només se'n deriven insipideses sense que calgui capficar-se amb complicats psicoanalismes.

Mai no em barallo amb ningú i procuro complaure a tothom, encara que ben sovint m'arrenquin la pell o em prenguin el pèl. M'entristeixo quan algú passa una pena i m'alegro si està content. Heus aquí un extret del meu auto-anàlisi, amb el qual puc justificar-me si desconec aquest sentiment tan lleig que en diuen enveja. Si és aquest el meu tarannà, és comprèn que hagués quedat tot sorprès i desconcertat quan un antic company de l'escola de dibuix i pintura em va acusar d'envejós. Tot vingué del dia que es va començar a creure que el seu art pictòric era genial, creença compartida i proclamada per la mitja dotzena de cervells atapeïts que li feien cor. Es tractava d'aplicar damunt la tela, o qualsevol altra superfície, un doll de colors i formes que no representaven res en concret però si ho contemplaves massa estona et feia venir un principi de basqueig.

La meva pintura era la de simple retrataire, principalment de senyores, per emmarcar-la aurificament i presidir la paret d'honor d'una casa burgesa. En això, el geni, hi trobava motiu per a mofar-se de mi, dient que mentre ell pintava móns jo pintava mones. D'aquesta gracieta sense substància, ell hi reia amb mala llet i jo li feia cor com un babau perquè l'admirava, malgrat que en les seves creacions no hi entenia pilota, però feia cas d'aquells que exhibien patents d'entesos.

Va anar creixent molt l'egolatria en aquell pintamóns, i d'aquí vingué que se li fiqués a la barretina que jo l'envejava. El fet que jo li declarés, jurantho per la sagrada memòria dels grans genis registrats a la història de l'art, que no li tenia ni un pensament d'enveja, no va alleugerir gens la seva dèria. Al contrari, ell prenia com una ofensa que no l'envegés. I em va engegar aquesta: "Dius que no em tens enveja perquè ets un envejós que no em vols envejar que jo sigui envejable." Em va costar d'allò més treure'n l'entrellat d'aquest embolic, fins que em va semblar que per a mantenir en equilibri la nostra amistat em calia envejar-lo. I vaig començar la recerca de com i en què. Després de donar-hi moltes voltes, ho vaig descobrir. Tot content, em vaig afanyar a donar-li la notícia:

—Mira, noi, ja sé en què t'envejo!

—Ja m'ho imagino. Es en el meu saber plasmar una llum radiant que n'insinua una altra de còsmica.

—No, no és en això. . .

—Potser, doncs, et causa enveja la meva associació de colors que revela l'existència oculta de l'art pur.

—No, no és això. . .

Una mica emprenyat, exclama:

—Ah! ja sé, m'enveges el meu crit atòmic de la forma.

—No, no, tampoc és això.

I emprenyat del tot em fa aquesta:

—Aleshores en què cony m'enveges?

—T'envejo aquesta satisfacció que t'infla les galtes quan et cruspeixes uns peus de porc a la vinagreta, menja que a mi em regira l'estómac. ■

L'ART DE L'ENSENYAMENT

Maria Lluïsa Gally Companys

Bon punt veiem el problema de l'ensenyament, tenim davant nostre un llarg i tortuós camí que tan els mestres com els alumnes intentem recórrer amb les menys ensopegades possibles. El cert és que els estudiosos del procés d'ensenyament aprenentatge ens situen dins el marc de dos sistemes-temps, diferents i oposats: la vella pedagogia i la nova.

Seria bo que algun mestre sostingués que ensenyar és "guiar positivament l'alumne pel camí de les ciències i les lletres amb mà suau però ferma, estimulant l'afany de saber i d'ésser propis de l'alumne"; mentre un altre mestre ens digués que "l'alumne no pot argumentar, preguntar ni suggerir allò que desconeix, i que el mestre és l'ésser únic capacitat per a ensenyar, però ha de fer-ho sense cap suggeriment de l'alumne, la sola obligació del qual és la d'estudiar"; aquestes dues posicions ens farien arribar d'immediat a la conclusió de que el primer pertany a la "nova pedagogia", mentre la posició del segon és la de la "vella pedagogia", però el que és de veritat sorprenent és que el primer d'aquests pensaments ens ve donat per Joan Lluís Vives, pedagog valencià del segle XVI —no és cap disbarat això del segle XVI—, mentre que el segon pensament és la filosofia que hi ha qui l'aplica en molts centres educatius actuals que pertanyen al segle XX, a punt de tocar el XXI.

En què quedem, doncs? Sincerament, crec que l'ensenyament és un procés universal, aliè com a tal, al temps. Permeteu-me que, emulant a E. Fromm, digui que l'ensenyament és un art: l'art d'ensenyar i en aquest art, el mateix que en d'altres, existeixen diverses tècniques, unes caigudes en desús pedagogia vella i d'altres noves, com ho són l'anàlisi mitjançant objectius, la motivació suscitada en l'alumne, l'evolució racional la nova pedagogia, i d'altres de noves; emperò, si entenem l'ensenyament com un art, l'artista és el mestre que únicament serà bo, i fins i tot esplèndid, si, per la seva qualitat d'artista, té creativitat, intuïció, imaginació, sensibilitat i altres sentiments envers i per al seu treball. Existeixen mestres que dominem les tècniques modernes, però que, malgrat això, llur treball no és satisfactori del tot; n'hi ha que no entenen el que es proposen els pedagogs del segle XX quan li proporcionen elements que els augmentarien el rendiment i els faria esdevenir millors; d'altres que no usen tècnica de cap mena i, malgrat això resulten ésser bons mestres, i encara d'altres que afegeixen a llur intuïció les noves tècniques i arriben a esdevenir magnífics, vertaders grans "artistes".

És ben clar que l'obligació de tots els que fan d'educadors és la de conèixer les formes noves de portar a terme el procés de l'ensenyament-aprenentatge, puix si els manca l'espurna genial, almenys menaran eficientment el seu treball. Seran professors acceptables que no causaran cap tort a l'alumne. Però que la sort ens lliuri d'un mestre sense espurna genial, sense tècniques noves i, per damunt de tot, sense amor al seu treball; un mestre que s'enfronti a un grup; aquests mestres son funestos "de temps complet", que fan malbé, segons un grau menor o major, dues o diverses generacions d'alumnes.

El punt important és percebre que de camins n'hi ha molts, però que l'objectiu primordial del mestre és que l'alumne domini la disciplina que ell ensenya, però que l'ensenyi de faisó senzilla i agradosa i que, a l'acabar el curs, aquest mateix alumne desitgi saber més coses d'aquesta disciplina, i pensi que el mestre ha estat un bon guia que, amb el seu exemple i tracte l'ha estat ensenyant més que amb el seu sol saber.

Ensenyar és cosa difícil i, fins i tot, perillosa; podem causar un dany, ferir, humiliar i anular molt fàcilment; malgrat tot, l'ensenyament ha d'ésser el "vici" del professor; no únicament la faisó de guanyar-se la vida, sinó el seu afany més gran.

Realment no crec que m'erri: quan un mestre s'enfronta a un nou curs, si sent la responsabilitat pròpia d'aquesta novetat i l'emprèn amb entusiasme, optimisme i uns ben definits objectius, tenim un mestre, puix l'ENSENYAMENT ES UN ART i el mestre és un artista. ■

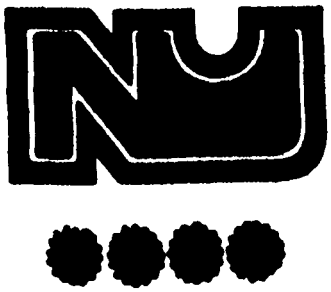

HOTEL RESIDÈNCIA
NUÑEZ URGEL
CARRER COMTE D'URGELL 232-234
TEL. 322 41 53
08036 BARCELONA

25 maig 1990 Festa a Delff Colomé. Amb motiu d'haver estat nomenat Director General del Instituto de Cooperación Iberoamericano, amb seu a Madrid, amics i companys de Delff Colomé van muntar, a l'Orfeó, un acte de comiat que va sorprendre gratament a l'homenatjat.

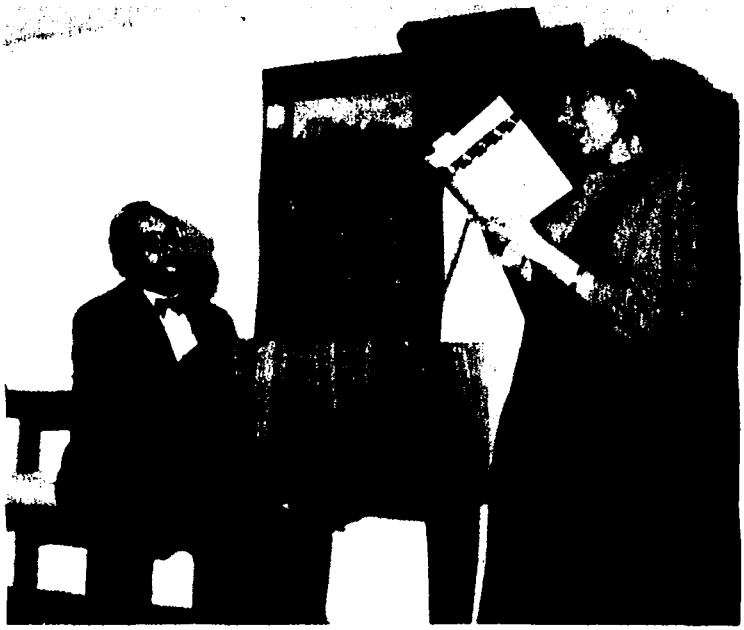

Angel Cosmos, coordinador i presentador de la festa informal, recità d'entrada uns versos *frescos* i *desenfadados*, dedicats a l'amic Delff, que van posar a to els assistents. Després Carlos Augusto Loureiro de Carvalho, Conseller Cultural de l'Ambaixada de Brasil a Mèxic (vell amic de Delff, amb qui va coincidir uns anys a Noruega) va cantar unes cançons acompanyat per Lídia Guerberof en el clavecí. Després, Lídia, amb la interpretació de l'obra de Delff Colomé "La vaca que muge", féu esclatar tothom en riallades.

El president de l'Orfeó, senyor Ricard Escobedo, va dir un petit parlament de comiat a Delff. Després d'unes sentides paraules d'agraïment del festejat, que van posar una nota d'emoció a l'auditori, va seguir la festa amb l'actuació de la Massa Coral. Quan s'interpretaven Els Segadors, Delff Colomé, excel·lent músic i cantaire, va pujar a l'escenari per afegir-se als cantaires. Betsy Pecanins, acompanyada al clavecí per Delff Colomé, va tancar l'audició interpretant un recull de cançons antigues espanyoles. En el brindis que seguí, es va lliurar al festejat un diploma gegantí, signat per tots els assistents. Salut i èxit en el nou càrrec!

VIDA DE L'ORFEÓ

19 d'abril 1990, inauguració del saló íntim. Ricard Escobedo, president de l'Orfeó, acompanyat de la seva esposa Irma, i d'Anna Maria Pecanins, autora, junt amb la seva germana Maria Teresa, de la decoració del saló, tallant la cinta d'entrada.

HAMADA 700CD-NP

LA PREMSA D'OFFSET DOBLE OFICI AMB LA MÉS ORIGINAL ESTRUCTURA DEL SISTEMA DE NUMERACIÓ

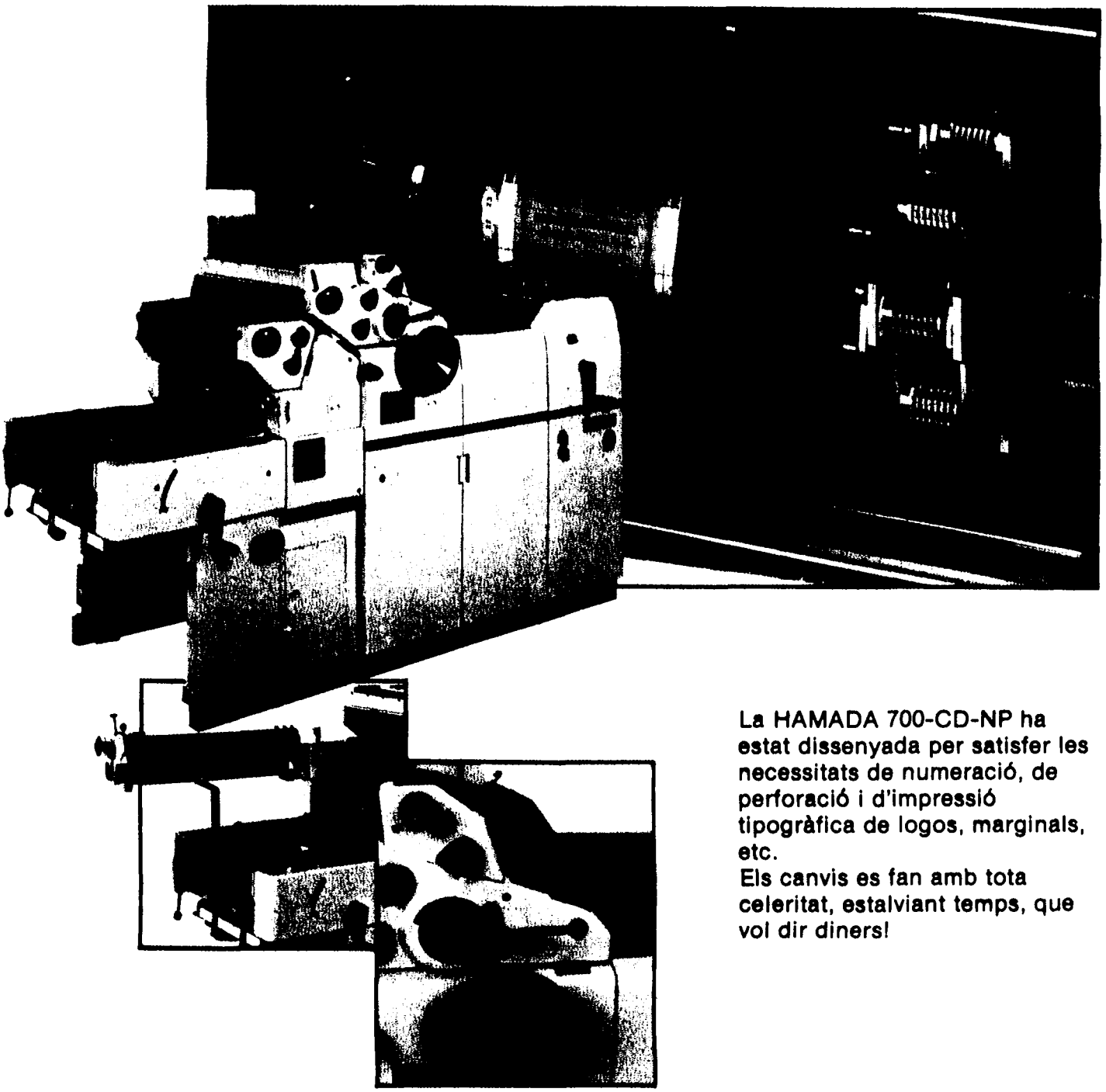

La HAMADA 700-CD-NP ha estat dissenyada per satisfer les necessitats de numeració, de perforació i d'impressió tipogràfica de logos, marginals, etc.
Els canvis es fan amb tota celeritat, estalviant temps, que vol dir diners!

National Paper & Type Co. de México, S.A. de C.V.

LORENZO BOTURINI Nº 64
C.P. 06800 MEXICO D.F.
TEL.: 588-8666 5 LINEAS
TELEX 1761101 NAPAME
FAX 5786747

CELEBREU EL NADAL COM A CATALUNYA

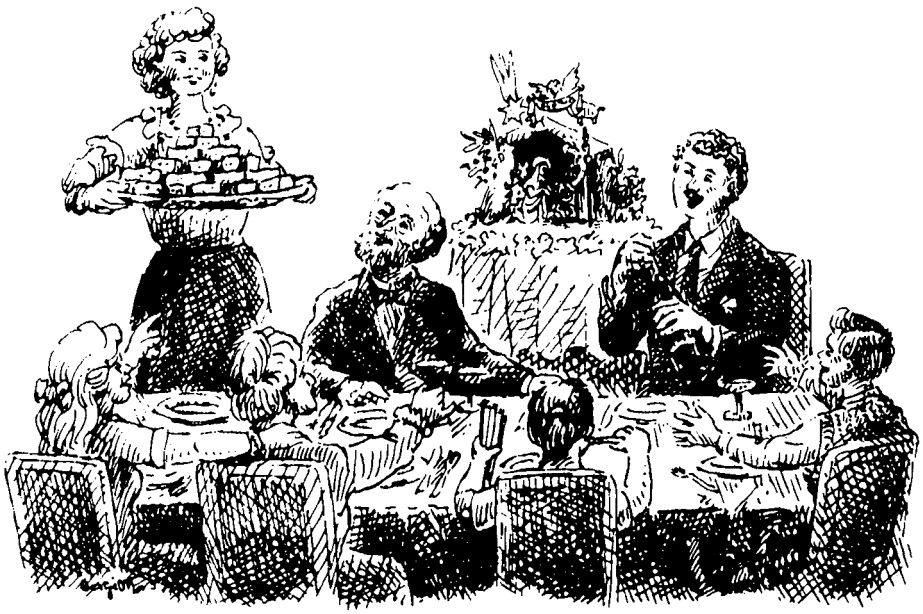

AMB TORRONS VIVES D'ANDORRA

EL NOSTRE «SERVEI-POSTE»,
POT FER ARRIBAR A CASA VOSTRA,
L'ALEGRIA DELS POSTRES NADALENCS.

Podeu escollir: *OFERTA DE PAQUETS POSTALS DE TORRONS:*

TORRÓ DE XIXONA
TORRÓ D'ALACANT
TORRÓ DE CROCANT
TORRÓ DE XOCOLATA AMB AMETLLES
TORRÓ DE CREMA CREMADA
TORRÓ DE MASSAPÀ AMB FRUITES
TORRÓ DE NATA AMB NOUS
TORRÓ DE TRUFA AL LICOR

Escolliu un lot de 0.750 k. de torró (3 barres de 0.250 k. cadascuna). PREU PER PAQUET..... 3,750 pessetes.
Els paquets van condicionats en capses de fusta de poll, certificats i assegurats.
Comandes a: ORFEÓ CATALÀ DE MÈXIC, A.C. 207.5114 - 525.0925

L'Orfeó Català de Mèxic (1906-1986)

En l'editorial del número 19 de ROC es fa esment de la presentació del llibre "Història de l'Orfeó Català de Mèxic, A.C." del qual n'és l'autor Miquel Martí i Soler "historial que corria el perill de perdre's o d'esfumar-se sense una recopilació que en fixés tota la seva vida social i patriòtica."

L'historial ha estat salvat i la seva recopilació i lectura és d'allò més interessant, sobre tot pels qui, havent ingressat a la seva vida activa a partir dels anys 1939-1942, han seguit amb delit, participant-hi o no, les seves múltiples activitats. La lectura del llibre però, lectura que ens ha incitat fins arribar a la seva darrera pàgina, ens ha suggerit -al comprobar l'existència d'alguns errors i oblits- la necessitat de preparar, quan més aviat millor, una segona edició; edició que ens atrevim a aconsellar sigui feta sota la vigilància i direcció del Consell Directiu de l'Orfeó.

Sense entrar en detalls, i abans d'una segona lectura més inquisidora, volem fer constar només que:

En les pàgines 134-135, al parlar de la visita del Mestre Pau Casals a Veracruz l'any 1956, es diu, entre altres inexactituds, que el Dr. Vicente Melo era rector de la Universitat veracruzana, quan el rector de la Universitat veracruzana era el Llicenciat Aureliano Hernández Palacios.

En la pàgina 158, al parlar de la celebració dels Jocs Florals de la Llengua Catalana a Guadalajara l'any 1969, es diu que tingueren lloc els dies 18 i 19 d'octubre al teatre Degollado. quan al teatre Degollado es celebrà, el dia 18, un Festival de Danses Catalanes i el dia 19 tingueren lloc els Jocs Florals al "Instituto Cabañas" de la citada ciutat.

En la pàgina 168, es dóna compte del nomenament de Socis de Mèrit, i després d'anomenar-ne uns quants acaba el paràgraf amb "entre d'altres", cosa que ens sembla poc correcta perquè no eren tants els que faltaven i perquè no es tractava pas de fer la ressenya de la inauguració d'una exposició, posem per cas, ni de l'assistència a un acte commemoratiu, on els assistents són molts i es arriscat anomenar-los tots.

I per acabar, en la pàgina 169, es diu que es creà la Immobiliària Catalana, S.A. quan l'Associació que es creà fou la Immobiliària Casa Catalana, S.A. de C.V.

I una cosa que creiem molt significativa per la vida de l'Orfeó és, precisament, l'adquisició de l'Immoble del carrer de Marsella on avui hi ha instal · lat l'Orfeó i la Nova Llar Catalana. Es l'adquisició d'aquest immoble un dels tres fets de més ressonància en la vida de l'Orfeó; el primer, naturalment, és la seva constitució l'any 1906; el segon, l'arribada, l'any 1939, dels primers refugiats que amb el seu ingrés, quasi global, a l'Orfeó li donaren nova vida; i el tercer, l'adquisició de l'Immoble del carrer de Marsella que garanteix la continuitat de la vida de l'Agrupació dels catalans de Mèxic.

I a aquest fet que, com acabem de dir, és molt significatiu i el considerem de capital importància per la vida de l'Orfeó, s'hi dedica només setze línies.

JOAN POTAU i FARRÉ

PASTELERÍA SUIZA

ESPECIALITATS SUÏSSES
I CATALANES

Des de l'any 1942
Parque España número 7
(entre Oaxaca i Sonora)

Tels.: 211-09-04 i 211-09-51

Ctra. Lleida a Puigcerdà, Km. 154. - Tel (973) 51 50 50
25724 - Martinet de Cerdanya (Lleida)

Dissenyant el vostre benestar

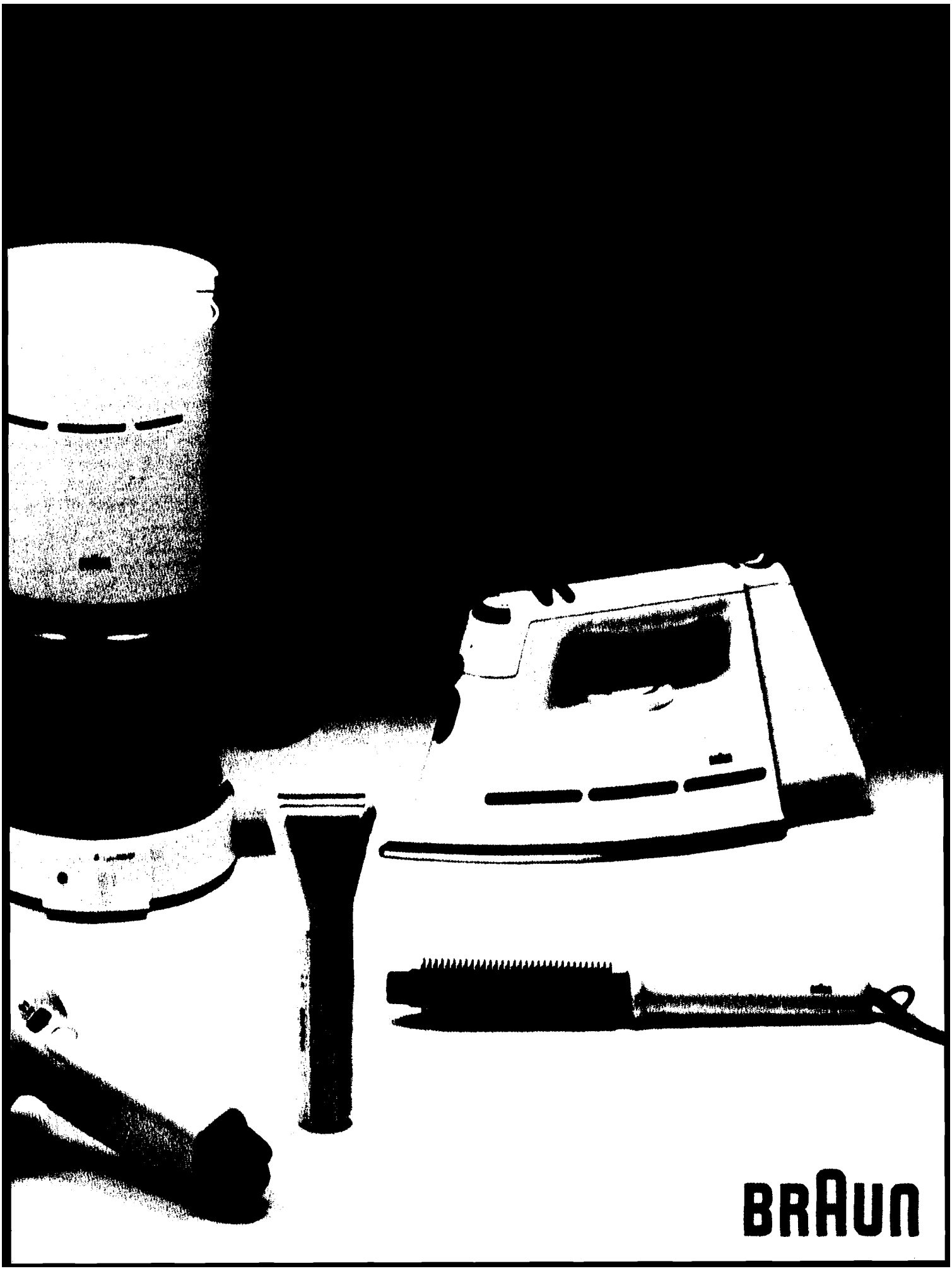
BRAUN

EL FRACÀS DEL SOCIALISME REAL

PER FIDEL MIRÓ

Amb motiu del *putch* bolxevic a Rússia, l'octubre de l'any 1918 (revolució o contrarevolució?), el periodista nordamericà John Reed va escriure un llibre amb el títol de: *"Deu dies que feren trontollar el món"*, del qual se n'han fet múltiples edicions en diferents llengües. Ara, a la segona quinzena de novembre de l'any darrer, els esdeveniments polítics a la URRS i als seus satèl·lits en conjunt, han set de tal magnitud, que podrien ser la base o motiu de repetir aquell mateix títol, amb la diferència que si en aquella ocasió (1918) es realitzaren amb gran violència, ara en canvi, encara que ens pugui semblar inversemblant, els fets s'han desenvolupat sense tirar quasi un sol tret[1]. I no cal dubtar que, en l'ocasió que encara estem vivint, s'han commogut amb igual o major intensitat els millors esperits i les millors intel·ligències del món actual. I encara podem suposar que, ara les conseqüències també seran de tal magnitud que les repercussions successives s'hauran de deixar sentir més enllà de l'esfera soviètica i per força temps.

El socialisme real ha estat una de les tantes fal·làcies del bolxevisme, igual com les famoses democràcies populars, el federalisme stalinià, la igualtat econòmica, etc. A la Rússia bolxevic mai no existí el socialisme. El sistema instaurat a partir de Lenin, en l'ordre econòmic no fou altra cosa que un capitalisme d'Estat.

Ningú no podia preveure, fa solament alguns anys, que els canvis en les estructures polítiques podien produir-se amb una tal magnitud i una rapidesa com ha estat el desmantellament de les sinistres *nomenclatures* que se'ns volien aparentar inamovibles.

Pocs mesos després de posar-se a la pràctica la *glasnot* (que no és res més que la transparència informativa i la llibertat d'expressió i de crítica), s'ha produït una commoció incontenible en l'ànim de tots aquells pobles que, durant anys i dècades, havien viscut subjugats. Amb la *glasnot* s'obria pas a la revisió històrica i a l'atac directe a les rígides institucions polítiques i a les endarrerides formes de producció i distribució de la riquesa.

La formació ràpida i accelerada de nous corrents d'opinió, al marge de la rígida ortodòxia comunista, com els casos de Solidaritat, Nou Fòrum i Fòrum Cívic, que van aparèixer de manera gairebé explosiva i suscitant canvis vertiginosos, tan en la pròpia Unió Soviètica com en els països perifèrics que integraven el Pacte de Varsòvia. Així hem vist com Polònia, Hongria, Txecoslovàquia, la R.D.A., seguides immediatament per Bulgària i Romania -així com altres nacionalitats i ètnies que configuren el bloc soviètic- reclamen i exigeixen el reconeixement de la seva identitat nacional, amb llibertat i autodeterminació.

Alguns dels canvis que es porten a cap, segurament necessitaran temps per a consolidar-se i determinar amb seguretat propòsits i metes ben definides, entre els quals cal destacar la reunificació d'Alemanya, la supressió dels pactes i blocs militars, el procés generalitzat de desarmament, així com la possible unificació d'Europa, imitant el procés seguit per la C.E.E. per a convertir-se algun dia, potser no llunyà, en els Estats Units d'Europa. En aquests casos els canvis no podran ésser bruscs ni immediats, ja que hauran de necessitar-se alguns anys per a complir-se. Arribar tot seguit a una confederació europea, ara per ara no és més que un somni, però si segueix el procés ja iniciat no resulta inversemblant.

El capitalisme, amb les seves manifestacions i actituds imperialistes i els seus oligopolis internacionals, amb les seves contradiccions i les seves crisis cícliques, les aberrants diferències de classe i amb la tràgica situació a què ha abocat els països del Tercer Món, de cap manera no pot constituir un model de societat per engrescar a homes i pobles que veritablement desitgin un món amb llibertat, dignitat i benestar i la seguretat d'un demà cada vegada més just.

[1] Romania, amb els fets sagnants produïts en la segona quinzena de desembre, ha estat l'excepció.

El socialisme real ha estat una de les tantes fal·làcies del bolxevisme, igual com les famoses democràcies populars, el federalisme stalinià, la igualtat econòmica, etc. A la Rússia bolxevic mai no existí el socialisme. El sistema instaurat a partir de Lenin, en l'ordre econòmic no fou altra cosa que un capitalisme d'Estat. Tampoc no foren reals els *soviets*, excepte en els primers temps de la revolució. Després d'haver-se consolidat el poder a mans dels bolxevics i amb la formació de l'Exèrcit Roig, la burocràcia estatal i les *txeques* (presons político-policíaques), els *soviets* es convertiren en delegacions directes del poder central i de l'aparell repressiu de l'Estat. Un exemple ben destacat, fou l'aniquilament a sang i foc de Kronstad i l'extermini dels *majnovistes* ucraïnesos.

Pot afirmar-se que no són pocs els que opinen —especialment els que tenen una idea generalment vaga del socialisme— que després del fracàs del sistema comunista, la *perestroika* no pot desembocar més que cap a un retorn al sistema capitalista; però pel què sembla, fins ara almenys, la immensa majoria de la població dels països alliberats de la *ferria dictadura del proletariat*, no són pas partidaris de la reimplantació d'un sistema capitalista, sinó al contrari: tracten de lluitar per tal d'establir un socialisme veritable, com ja havien intentat d'establir l'any 1968 a Txecoslovàquia, en aquella primavera de Praga que va motejar-se com *socialisme amb rostre humà*, o, l'equivalent, socialisme amb llibertat.

Els corrents socialistes qualificats d'utòpics pels marxistes, sempre han sostingut que no pot existir veritable socialisme sense llibertat per als pobles i per als ciutadans. El pretès socialisme real, basat en la dictadura del proletariat, va menar a l'aparició de noves castes i classes privilegiades, com ja assenyalava Milan Djilas en el seu profètic llibre *La nova classe*, filles del burocratisme, de la corrupció administrativa i de l'abús de poder. Sense benestar i llibertat per a tots, l'individu perd la seva dignitat i la seva capacitat creativa. El capitalisme, amb les seves manifestacions i actituds imperialistes i els seus oligopolis internacionals, amb les seves contradiccions i les seves crisis cícliques, les aberrants diferències de classe i amb la tràgica situació a què ha abocat els països del Tercer Món, de cap manera no pot constituir un model de societat per engrescar a homes i pobles que veritablement desitgin un món amb llibertat, dignitat i benestar i la seguretat d'un demà cada vegada més just.

Els canvis que actualment s'esdevenen en el món, han d'ésser motiu de reflexió i així mateix de fonda preocupació, per tal de no caure en els esquemes simplistes que han encarrilat el món a la guerra freda i a posicions irreconciliables.

Les convulsions per les quals travessa la humanitat avui en dia, podrien conduir a explosions i traumes innecessaris, si no es té l'encert i la voluntat de reestructurar, a fons també, el sistema capitalista. ■

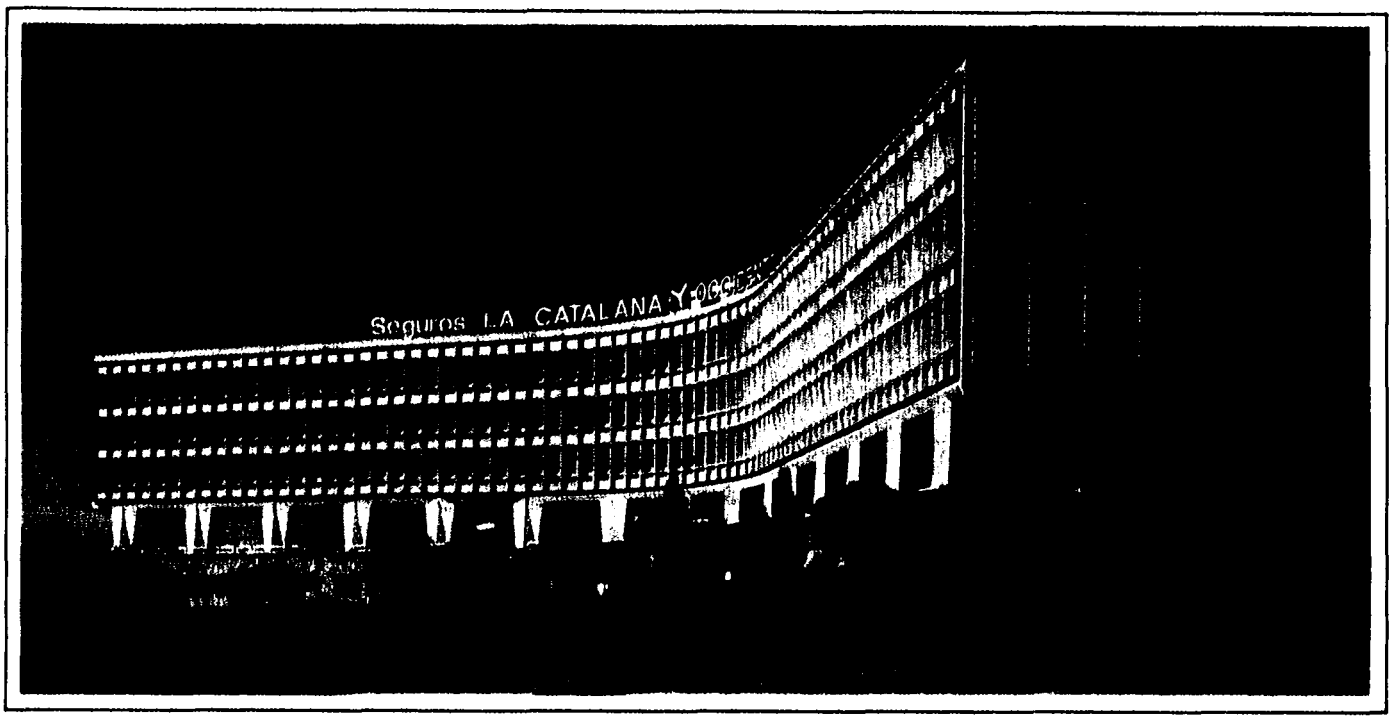

Edifici Catalana Occident. Oficines Centrals del Grup a Sant Cugat del Vallès (Barcelona).

Aquestes oficines tenen 125 anys

125 anys d'experiència, de solidesa, d'ofererir als seus clients la millor solució a les seves necessitats.
Són les Oficines Centrals d'Assegurances Catalana Occident.
Des d'aquí investiguem per donar a l'assegurança una dimensió de futur, des d'aquí creem les últimes tendències i preparem els millors professionals per tal que Vostè quan parli amb un Agent d'Assegurançes de Catalana Occident sàpiga que, passi el que passi, compta amb el suport d'un dels grups asseguradors més importants del país.

El Català llengua angular (4)

DRA. CHRISTIANE MEULEMANS

LA LLENGUA DE CATALUNYA A L'ALTA ESCOLA D'ESTUDIS DIPLOMÀTICS "DIDIER ELIAS MEULEMANS"

La Fundació Meulemans, A.C., és una institució d'origen belga, avui establerta a Mèxic. La seva seu actual és a Monterrey, la industriosa i industrial capital del Nord, tan semblant a Barcelona i agermanada a la Ciutat Comtal.

Fa uns quants anys, la Fundació creà l'INSTITUT INTERNACIONAL DE CULTURA CATALANA, amb la finalitat de promoure a l'Amèrica, els estudis de la llengua i les institucions de Catalunya.

Com ja ho sabem, el doctor J. Meulemans, que va instituir la Fundació al Benelux durant l'any 1957, era un metge famós i un lingüista que reconeixia la importància del català en la cultura europea.

Fa poc, la Fundació ha creat l'Alta Escola d'Estudis Diplomàtics que, per nom, porta el de "Didier Elias Meulemans", fill dels doctors Meulemans i Elias, heroi belga que morí estant a Tamaulipas en missió de rescat, l'any 1988.

Els estudis de l'Escola estan distribuïts segons un pla que ha donat bons resultats en l'ensenyament obert del I.P.N. mexicà, basat en mòduls i reactors. En el segon reactor dels estudis T.R.A.C.E. (Traductor de la Comunitat Europea) figura l'estudi del català, junt amb el francès i el portuguès. A què obeeix aquesta decissió d'incloure en els cursos la llengua de Verdaguer i Maragall? Els doctors Meulemans i Elias són els descobridors d'una nova ciència que porta el nom d'Endolingüística. Han creat una metodologia revolucionària basada en la lògico-matemàtica i en les teories més recents (Lukasiewicz, Tarski i altres lògics).

Partint de llur formació original en tant que psiquiatres, els fundadors de l'endolingüística treballen paral·lelament amb el també psiquiatre búlgar, doctor Georgi Lozanov, capdavanter del que porta per nom *supraaprenentatge*. Es interessant d'observar com hi ha importants contribucions a la ciència de la lingüística que ens venen de metges. El cas del doctor Zamenhov, oculista polonès i creador de l'Esperanto, no és únic. El doctor Meulemans fou, també, un afamat neuròleg, catedràtic de la Reial Universitat de Gant, a Bèlgica, lògico-matemàtic i lingüista, iniciador de les investigacions que més tard obririen el camí a l'Endolingüística.

Què és l'Endolingüística? Aquesta ciència, basada en la proposició que defineix: "*sistema lingüístic és un conjunt organitzat de signes supositius*" assoleix captar l'*endollenguatge*, constituït per una trama de codis binaris i ternaris que funcionen en el cervell en el nivell del punt dit "*de Meulemans*", que és simètric del punt anomenat de Broca, de l'hemisferi de l'esquerra del cervell. El "punt de Meulemans" recull tres capacitats: la musical, el raonament holístic (totalitzador) i la captació del llenguatge senzill.

Heus-ne ací un exemple: per a una persona que no estudiï més que la llengua anglesa, *M L K* no serà altra cosa que *MiLK*. Si fem abstracció de la vocal *i* ens resten les tres consonants *M L K*. Aquestes constitueixen un codi binari-ternari (*LK* precedit de *M*). Què representa el binari *LK*, el qual trobem també en el subsistema llatí en la forma *lac/lacteum*? Aquest és el binari de qualitat del sistema indo-irano-europeu. En el grec tenim el binari que representa "*blanc*" (*LeuKos*) i el seu inversiu *KaLos* (bo, hermós).

Per altra banda, la consonant *M* suggereix possessió (*Mi, Meu, mama*). El sentit, en tant que signe supositiu, de *M L K* "*El meu líquid blanc i bo*" Aquest binari-ternari significa *llet* en totes les llengües germàniques (*MeLK, MaeLK, MiLK, MiLCH*) i també en totes les eslaves (*MLeKo*). L'estudiós ha tingut, en uns segons, l'accés a dos substantius complets.

La Fundació ha escollit, dins d'aquesta nova metodologia, el català en tant que *llengua angular* d'accés a tot el subsistema llatí. L'experiència haguda a Monterrey en dos anys ha demostrat que el mètode dóna resultat al nivell pràctic. Els alumnes de l'Alta Escola d'Estudis Diplomàtics són bombardejats amb un conjunt bitonal de català i francès. El resultat és que, sense resistència de cap mena, l'estudiant capta les dues llengües. El pas subsegüent, que mena al portuguès, és extremadament senzill.

La Fundació ha donat també, des de 1988, a Monterrey i Saltillo (Coahuila), l'ensenyament del curs intitulat *DECAGLOTA*. Aquest ensenyament constitueix un accés sistemàtic a totes les llengües germàniques i llatines (inclòs el llatí pragmàtic). Els alumnes comprenen immediatament el català, llengua amb la que s'els parla des del començament del curs, en bitonalitat amb el francès.

Què és el que constitueix la bitonalitat? En aquest cas es tracta d'un bombardeig simultani. La doctora Meulemans parla en francès i el doctor Elias en català, en referència a un mateix tema. La sorpresa està en que els alumnes segueixen els temes amb fluïdesa, intervenen i *copsen el senzill llenguatge* dels binaris-ternaris del llatí. A tots, aquest mètode els resulta amè. Un joc, concepte lúdic de la didàctica.

Es sorprenent com aquest sistema mena a l'italià i el romanès amb tanta soltesa que l'estudiant se sent animat i entusiasmat. Desapareix la típica monotonia de l'ensenyament d'un idioma. L'alumne es deslliga del seu cordó umbilical: la llengua materna. No tradueix: capta i reacciona.

Hauria estat possible d'establir aquesta metodologia si hom no hagués comptat amb una llengua angular com ho és el català? No, en absolut. La característica pròpia d'aquest idioma, el pont natural entre l'ibero-romà i el galo-romà, és un element essencial que *mena* a la captació del llenguatge senzill.

El tarannà del mexicà, obert com una esponja a qualsevol experiència d'aquest tipus, facilita la tasca. La laboriositat de la gent d'aquesta regió contribueix al resultat positiu.

Quin factor important s'ha d'exigir per a cursar aquest tipus d'ensenyament? Molts pensaran que un requisit imprescindible és alguna *aptitud* especial. No, de cap manera. Cal una actitud oberta, sense prejudicis. El mexicà no sent cap mena d'agressivitat enfront del català. Reconeix que és una llengua important, que la parlen més de set milions de persones a Catalunya, València, les Balears, Andorra, el Rosselló, l'Alguer (Sardenya) i altres llocs del món, en els que els catalans mantenen viva llur tradició. Són més les persones que parlen el català que les que parlen el danès o el finès. I les comarques catalanes tenen una extensió major que la d'alguns moderns estats europeus.

Els alumnes de la Fundació Dr. Meulemans i de l'Alta Escola d'Estudis Diplomàtics "Didier Elias Meulemans", frueixen l'experiència única de la nova metodologia que els permet entrar de ple en el subsistema llatí total, partint de la llengua catalana, apresa *sense pausa i sense pressa* —com diria Goethe— amb fermesa i entusiasme.

Això ens recorda el bell poema de J.V. Foix homenatjant a Joan Miró:

"El temps no és per als qui salven l'hora
i el dia i l'any, amb seny o fora seny. . ."

A Monterrey, a la sina de l'INSTITUT INTERNACIONAL DE CULTURA CATALANA no s'hi salva l'hora, ni el dia ni l'any. El temps, del present i del futur, és per als que comprenen la comunicació com un art i com un imperatiu categòric d'una humanitat millor. ■

centro quiropràctic benet, s. p.

Examen de la columna vertebral
i del sistema nerviós previ
estudis radiològic i neurològic
(termografia) i anàlisi postural

DR. ENRIC BENET CANUT
(PALMER COLLEGE OF CHIROPRACTIC)

GUTEMBERG No. 133 - COL. ANZURES - 11500 MEXICO, D. F.
Tels.: 250-04-33 250-8796 251-3055 395-8133 (Clave 9488)

SCQM

MEMBRE FUNDADOR DE LA "SOCIEDAD CIENTIFICO QUIROPRACTICA DE MEXICO, A.C."
I DEL COLEGIO DE PROFESIONISTAS CIENTIFICO-QUIROPRACTICOS DE MEXICO, A. C.

PARLEM DE PALÍNDROMS

Aquest mateix títol em serví per entrar a casa vostra mitjançant la pàgina 6 de la ROC del desembre de 1988. Ho feia ben bé en un pla anecdòtic o curiós, sabedor de que la palindromia no és més que un entreteniment molt minoritari en quant a seguidors, però sí universal en el temps i en l'espai, ja que literats de les antigues eres romana i grega ja s'hi divertien i s'hi trencaven el cap, i avui a les cinc parts del món hi trobem addictes, en els diversos idiomes que es parlen ací i allà.

Vaig fer bé en aquella ocasió de callar la meva il·lusòria opinió de que jo em considerava el primer i l'únic de fer-ne en català, perquè al poc temps d'escriure aquelles ratlles (uns mesos abans de publicar-se) la meva opinió ja no era vàlida, i ara m'obligaria a una enutjosa rectificació. Efectivament no era el primer, ni molt menys l'únic. Era al setembre de 1988 quan entrava en contacte amb un incipient Club Palindròmic Internacional gestat per l'erudit Josep Ma Albaigés de Barcelona, i m'assabentava de l'existència del mallorquí Antoni Llull, productor d'un bon nombre de frases catalanes, i autor d'un llibret divulgatiu sobre el tema. Per un altre conducte, vaig conèixer també al barceloní Gabriel Brusi, que amb menys escala pel que fa a frases normals (vull dir les que són cap i cues lletra a lletra), però abundantment i amb molta originalitat en frases cap i cues síl·laba a síl·laba, em colocava a mi en tercera posició en el "ranking" palindròmic català. Fa poc, un jove, també barceloní, Jesús Lladó s'ha incorporat de ple a la llista, amb una producció i un estudi de la matèria més que satisfactoris. De tots ells, potser un altre dia en parlarem més extensament i exposarem una mostra del seu enginy. Avui us volia dir una altra cosa que es mereix la prioritat.

Poc pensava fa vint-i-dos mesos, que el meu escrit a ROC em podia deparar la satisfacció de fer un descobriment de primera magnitud de cara a l'estudi i investigació de la palindromia catalana, que un dia o altre es produirà.

El fet que vull comentar és el de que era al mes de juny de 1989 quan rebia una carta de la senyora Mercè Mani i Barneda, de Barcelona, en la que em deia que temps enrera havia llegit en un periòdic de la ciutat un article en el que es parlava de la meva afecció als palíndroms i que malauradament havia extraviat l'exemplar i no recordava cap nom ni adreça per contactar amb mi, però que afortunadament, parlant un dia amb un amic seu resident a Mèxic, aquest li digué que havia llegit quelcom de palíndroms en la Revista de l'Orfeó Català i li va facilitar les dades que necessitava. El seu interès era de facil·litar-me una col·lecció de caps i cues escrits pel seu difunt germà Carles, que guardava a casa seva. No cal dir que concertàrem una immediata visita personal, i podeu imaginar-vos la meva sorpresa al constatar que l'arxiu palindròmic d'En Carles Mani el constituïen vuit-centes quartilles!, escrites a una cara, amb magnífica i pacient cal.ligrafia contenint un total de QUATRE MIL VUIT-CENTES FRASES de les que podem considerar llargues doncs la majoria sobrepassen les set o vuit paraules, el que vol dir que no són fruit d'una senzilla combinació, sinó que, han necessitat una pacient busca. Vegeu-ne algunes:

SENEN TE SIS NENS I SET NENES.*

ALLI, TIETA MERCE, FACI CAFE, CREMA, TE I TIL·LA.

ARGENTINA: LA LLUNA ANUL·LA LA NIT NEGRA.

LA XINETA PETONERA, MARE, NO TE PA, TE, NI XAL.

MON NOBLE: TEM L'AMISTAT SI MALMET EL BON NOM.

A IRUN, AL SORRAL, ARA FARA L'ARROS LA NURIA.

ARA SOBRA CARBO, SARA.

A CAVA, LA FE RIU I REFA LA VACA.

*Aquesta frase és la usada per la G.E.C. com model de palíndrom.

A COLERA DONO —REPETIT— AGATA, GAT I TE, PERO NO DARE L'OCA.
ALLA, GAL, A PLE, —ARA GENS AMIDAT— A DIMAS NEGARA EL PA LA GAL · LA.
ALLI L'ATEU ACACI APILOTARA BO —NO BARAT— OLI, PA I CACAUET A L'ILLA.
ALLI LA TORTUGA, NUA, FA UN AGUT ROT A L'ILLA.
ARA, FER-ME L'AVAL, EM REFARA.
ASSOLAT AL SOLAR, A MAO, NO AMARA L'OS LA TAL OSSA.
SOLA, ARA L'OSSA, —SI VOL CLOVIS— ASSOLARA A L'OS.
TOTA NETA, A RAS L'ERA, PARE, LA SARA ATEN A TOT.

En Mani deixà reflectida en els palíndroms la seva vena poètica, ja que la seva producció de poemes és també ben abundant i meritòria. Ho escrigué durant molts dels seus 83 anys que tenia al morir en 1980, i l'amor amb que la seva germana guardà tota la seva obra, m'ha permès a mi escampar per tot arreu —Argentina, EE.UU., Anglaterra, Alemanya, Holanda, Txecoslovàquia, Israel, Nova Zelanda...— per mitjà del butlletí SEMAGAMES que edita el Club, aquesta gran troballa que és l'admiració de tots els afeccionats al tema.

Intentar divulgar-ho també per mitjà de la ROC, crec que era una obligació i aquest és el motiu de la meva presència aquí.

Ah!, l'amic de la senyora Mercè, responsable de tot aquest enrenou, no és altre que l'assidu col.laborador d'aquesta revista, en Joaquim Torres. Si m'he fet pesat, les reclamacions dirigiu-les a ell.

Ramon Giné i Farré

FOTOEDISA
Fototipográfica Editorial, S.A.

assessoria i desenvolupament
de la producció editorial
i d'arts gràfiques

art • disseny • muntatge • fotocomposició
llibres • revistes • fullets
agendes • calendaris • catàlegs

Laguna de Mayrán 258, 1er. piso Col. Anáhuac
11320 México, D.F.
☎ 250-3947 y 250-3962 Fax: 2503947

FEDERICO SEVILLA SIERRA
GERENTE

LITOARTE, S. DE R.L. 545-74-30
FC. DE CUERNAVACA 683 MÉXICO D.F., 11520

SePaSe
SERVICIOS PAPELEROS SEVILLA S.A. de C.V.

Gilberto Márquez Jaramillo
Gerente General

F.C. de Cuernavaca 683 México 11520, D.F. Col. Ampliación Granada
Tels. 203-7305 203-7345 545-7430 545-7431 545-7432

Direcció: Francesc Cot
El Tarter-Canillo,
Tel. 51087
Télex:234
ANDORRA

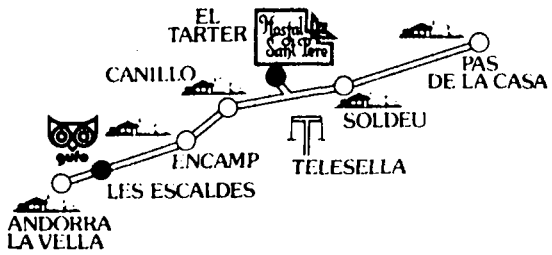

Restaurant

DON DENIS

MARISQUERIA - CAFETERIA

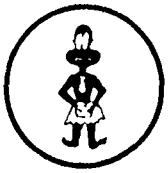

Master de Popularitat

PRESTIGI de Comunicació i Imatge

Isabel Sandy, 3
Telèfons: 20.6.92 - 23.7.42
ESCALDES (Principat d'Andorra)

Avgda. Carlemany, Botigues Molines, s/n. Tel. 20 7 22
ESCALDES - Principat d'ANDORRA

Notícies de la Generalitat

L'editor Bartomeu Costa-Amic, Premi «Catalunya Enfora»

*El president Pujol va presidir el lliurament del premi "Catalunya Enfora" a l'editor Bartomeu Costa-Amic**

El dia 13, el president de la Generalitat, senyor Jordi Pujol, va presidir al Saló Torres García del Palau de la Generalitat, l'acte de lliurament del Premi "Catalunya Enfora" al senyor Bartomeu Costa-Amic.

El premi "Catalunya Enfora", que atorguen l'Institut Català de Cooperació Iberoamericana i la Fundació Bertran, distingeix cada dos anys un català que hagi destacat per la seva aportació al desenvolupament dels països de l'Amèrica Llatina.

El senyor Costa-Amic, vice-president de l'Orfeó Català de Mèxic -associació que aplega els catalans que viuen a aquell país-, desenvolupa una important tasca editorial tant a Mèxic com a Guatemala. A part d'ésser un dels més importants editors de Mèxic, ha publicat també obres d'autors catalans.

En el seu discurs, el president de la Generalitat va assenyalar la importància de "fer un gran esforç per correspondre la bona imatge dels catalans arreu del món". I va afegir que per dur a terme aquesta missió cal "un esforç de qualitat, de civisme i de cultura, d'això en Bartomeu Costa-Amic n'és un mestre". Després de destacar la importància de la tasca realitzada pels catalans des de l'exili, el president Pujol va recordar que "l'amic Bartomeu Costa-Amic és un d'aquests catalans que van ser ben rebuts i que com que eren gent de vàlua van fer feina. En el cas d'en Costa-Amic, aquesta feina ha estat realitzada en el camp de la cultura, en el terreny editorial. Es un d'aquets homes que van fer un servei a Mèxic, però que mai van oblidar Catalunya".

En l'edició d'enguany, que és la quarta, del Premi "Catalunya Enfora" s'han presentat un total de 22 candidatures. L'editor Bartomeu Costa-Amic, segons que consta en l'acta de concessió del Premi, ha estat guardonat, per unanimitat dels membres del Jurat, per la seva activitat editorial a Mèxic i Guatemala i per la difusió de la cultura a través del llibre.

El primer guanyador del Premi va ser el catedràtic Pere Grasses. En la segona edició es va distingir l'ex-president de la República de Costa Rica, senyor Josep Figueres. El tercer Premi va ser concedit al científic David Cardús.

El guardonat d'enguany, el senyor Costa-Amic, també és posseïdor de la Creu de Sant Jordi, distinció de la Generalitat que premia la societat civil.

A l'acte de lliurament van assistir també el president de l'Institut Català de Cooperació Iberoamericana, senyor Ramon Mulleras, i el president de la Comissió Catalana del Cinquè Centenari del Descobriment d'Amèrica, senyor Pere Pi-Sunyer.

* Reproduït de Notícies de la Generalitat Núm. 58/març 1990.

Ramon Palazón

Premi "J.M. Batista i Roca"

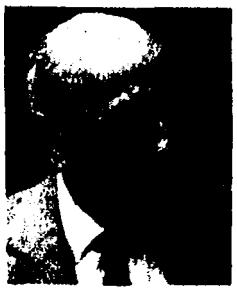

Ramon Palazón, incansable soci i col·laborador de l'Orfeó i de ROC, ha estat distingit amb el Premi "J.M. Batista i Roca", guardó d'atorgament anual convocat per l'Institut de Projecció Exterior de la Cultura Catalana (IPEC C) per a reconèixer la feina que duen a terme els catalans de fora per mantenir la presència catalana en el món i augmentar el coneixement dels Països Catalans i la Cultura Catalana a l'estranger.

L'acte de lliurament dels premis "Batista i Roca" 1990 tindrà lloc a Barcelona el dijous 27 de setembre d'enguany. Felicitem cordialment l'amic Palazón i desitgem que per molts anys puguem comptar amb la seva col.laboració i assessoria.

El dia 7 de maig d'enguany, el Molt Honorable senyor Jordi Pujol va rebre en audiència privada a Ricard Escobedo, president de l'Orfeó Català de Mèxic, qui va exposar al president Pujol el balanç de la seva gestió al capdavant de la nostra entitat.

Restaurant

ELDORADO
PETIT

Rbla. Vidal, 23
Tels. (972) 32 10 29
32 18 18
Sant Feliu de Guixols

Dolors Monserdà, 51
Tels. (93) 204 51 53
204 55 06
08017 Barcelona

LA CUISINE DE RECHERCHE

costa vasca

cuisine basque et française

Louisiana 16 Frente al Poliforum Siqueiros
Tels: 523-01-20 y 687-40-25

México, D.F.

ESCRITS

Gregori López Raimundo, president del PSU de Catalunya, per dues vegades asilat a Mèxic, fou homenatjat al Palau de la Generalitat. El pretext: la presentació del llibre *ESCRITS (Cinquanta anys d'acció 1937-1988)* editat conjuntament per la Generalitat, l'Ajuntament de Barcelona i la revista Nous Horitzons.

El president Pujol, que encapçalà l'acte junt amb l'alcalde de Barcelona, expressà que "*la Generalitat creu interpretar el sentiment del país, posant-se al front d'aquest homenatje*" i va afegir que "*Catalunya i la llibertat deuen molt a López Raimundo*". Pasqual Maragall digué que era "*un acte de justícia*"; que va conèixer l'homenatjat en els difícils anys de la clandestinitat i que López Raimundo li havia ensenyat a "*defensar la política de reconciliació nacional, que, a molts de nosaltres, ens costava d'admetre*". El saló de Sant Jordi s'omplí amb més de sis-centes persones convidades especialment.

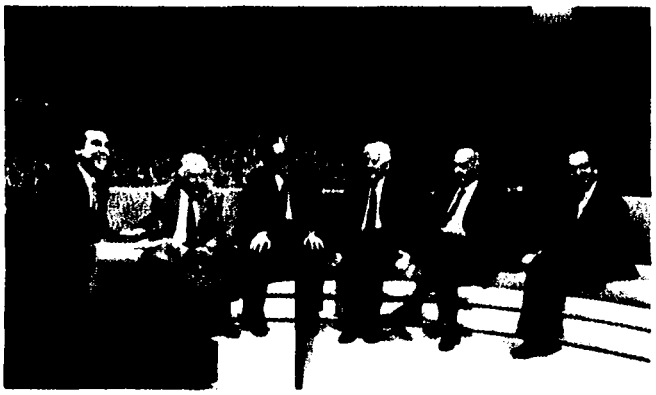

TV3 projecta per aquest estiu la presentació de tretze episodis que recolliran aspectes de la vida política, cultural, esportiva, artística i de relleu per a Catalunya. El conjunt d'aquest programa portarà per nom "*Així és la vida*" i seran produït per Tònia Salom i la direcció i conducció serà a càrrec del conegut presentador Josep Cuní.

Per a participar en un d'aquests episodis es traslladà expressament a Barcelona l'amic Josep Farreras qui, conjuntament amb l'editor mexico-català Joan Grijalbo, la cantant Maria del Mar Bonet, l'ex- guerriller Josep Gros i el senador Joan Raventós intervingueren en el programa que es refereix a la vida política i humana de Gregori López Raimundo. A la fotografia podem veure un moment de la gravació.

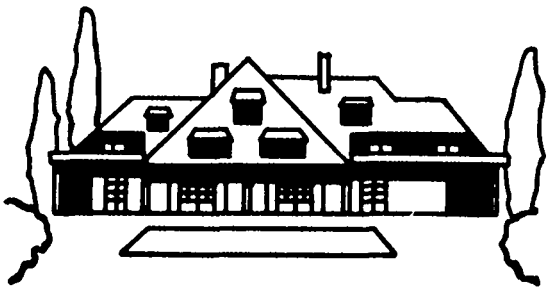

LLICORELLA

RELAIS & CHATEAUX

895 00 44 — 895 01 51

CUBELLES (Barcelona) Espanya

RESTAURANT

LA PAELLA

CUINA CASOLANA

VINS

HIDALGO

VINS

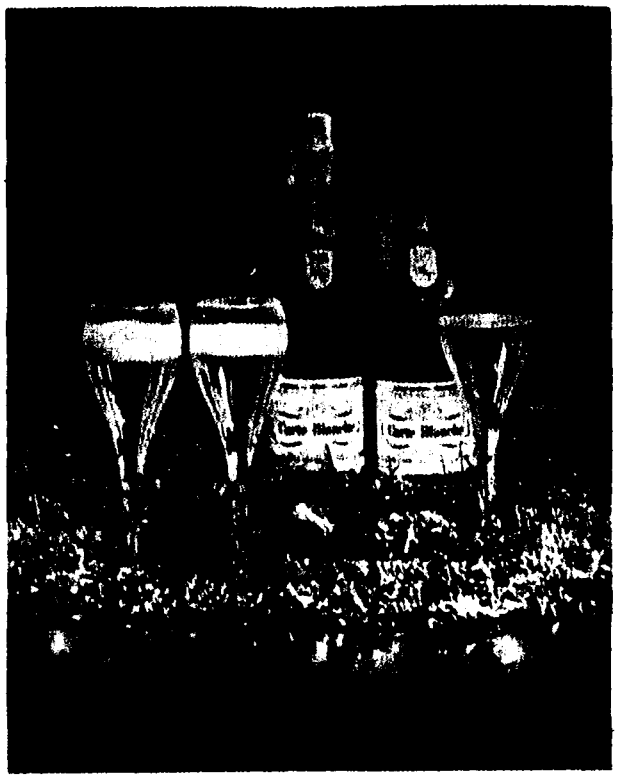

CAVAS de SAN JUAN

ENTREGA A DOMICILI

Telèfons: 5413375 al 79
extensions 31 i 37

"El català llengua angular"

Un fet cultural, força interessant, tractat en els tres darrers exemplars més recents de la nostra revista, ROC, i la recepció a l'Orfeó d'una comunicació telefònica-escrita "fax", la forma titular de la qual és l'encapçalat, esmentat com primer títol d'avui, dels tres articles ja publicats i del que publiquem en aquest número, és el que em sento portat a tractar, puix crec sincerament que cal que els catalans diguem quelcom propi nostre en l'exposició que rebem dels continuadors de la tasca del doctor Meulemans.

La darrera comunicació, feta en castellà —cosa adient puix es tracta d'una comunicació adreçada al públic culte d'un país que el té per idioma oficial propi— està encapçalada així: "La llengua de Catalunya a l'Escola d'Estudis Diplomàtics Didier Elias Meulemans".

L'ensenyament de l'esmentada escola segueix un sistema de mòduls i reactors que, afirmen, està donant molt bons resultats a l' I.P.N. de Mèxic. En el segon reactor d'estudis, TRACE —Traductor de la Comunitat Europea— el català s'hi aprèn conjuntament amb el francès i el portuguès, seguint les línies d'una nova ciència que ha estat batejada amb el nom d'Endolingüística, la metodologia de la qual s'alça damunt d'una base metodològico-matemàtica barrejada amb teories novíssimes (de Lukasiewicz, Traski i d'altres).

Hi ha un fet que en els papers rebuts no se'n parla, però que, per mi, és determinant de l'esperit lingüístic del doctor neuròleg Meulemans: l'ésser nascut, criat i format en una terra on la gent intel.lectual té necessitat de fer ús de dues llengües, la franco-valona i la flamenco-belga que, diferentment del que ens ha succeït als catalans sota el regim monàrquic del primer terç del segle que està a punt d'acabar-se i sota la dictadura que digué haver-ne pres la successió durant quasi quaranta anys, mai no hagué de sentir el predomi oficial de qualsevol de les dues llengües. Ni la forma dialectal francesa, pròpia dels valons, ni la dialectal dels belgues de parla flamenca —malgrat que hi ha voltes en les que hom arriba a sentir certa tibantor entre belgues fills de l'una o l'altra d'aquestes branques— és presentada com fruint d'un cert predomini damunt l'altra.

Meulemans, metge, professor universitari, fou un lingüista format en aquest ambient, els successors del qual han creat un Institut Internacional de Cultura Catalana. Aquest caient cultural no és, segons el meu entendre, el primer fruit del coneixement de la llengua catalana per gent lliurada a la tasca de crear i expandir una parla que sigui fàcil de comprendre i que trobi acollida, per la seva capacitat, en el món de les ciències. Pocs anys després de la segona guerra mundial, aquest desig troba una realització. Anglaterra que, a partir d'aleshores, veu com el seu llenguatge és el que s'escampa més aviat i millor per tot el món, no deixa, però, de crear una nova forma d'expressió, l'anomenada *interlingua* que, des de Londres, aspira a ser el nou llenguatge que permetrà, i fins i tot ja permet, de divulgar tot allò que va essent nou en el món de les ciències.

LA SEGONA APARICIÓ EL CATALÁ EN EL MÓN DEL SABER, EN EL TRANSCURS DELS CINQUANTA ANYS DARRERS

Una revista periòdica, que té els seus inicis a Londres en aquells temps, admet col.laboració de savis de per tot arreu, dels que cada un d'ells tramet les seves col·laboracions en l'idioma que li és propi i que la revista Interlingua publicava en dues parts pròpies; la primera destinada a difondre els diversos originals admesos, fent-ho en l'idioma que l'autor ha emprat en la seva col.laboració, la segona repeteix cada un dels articles així publicats en la primera part, en la seva traducció en *interlingua* que, si bé difereix del pla seguit anys després per Meulemans i els seus deixebles —puix aquests darrers creen un llenguatge que permeti la comunicació escrita, però també la comunicació oral— fent un ús ampli del mateix *interlingua* s'ens fa fàcil d'entendre i de servir-nos-en.

Aquesta circumstància és resultat del fet de que, en aquest primer dels dos són d'una mateixa família: la provençal i llenguatges als que fem referència, l'han creat filòlegs que s'han servit de tres llengues, de les que n'hi ha dues que la catalana. L'any 1939 vaig tenir l'experiència de saber captar el provençal a l'oïr-lo sortir d'uns llavis provençals vora de Sauve, del Departament del Gard, i de comprovar que el meu català era perfectament entès pel meu interlocutor, un camperol força entrat en anys que, degut a la mort dels seus tres fills a la primera guerra europea, no volia saber res de l'ús del francès com a forma d'expressió pròpia.

La segona llengua o, millor dit, el nou sistema obeeix a una finalitat diferent de la que han cercat d'atènyer els autors de la interlingua; estimaven que l'aprofitament de tres idiomes vius —el provençal, malgrat la seva actual condició de llengua poc portada al dia, el català, amb el seu nivell hodiern, expressió de la saviesa científica, i la llengua italiana, que serva el nombre més gran d'arrels llatines conegudes per la gent estudiosa— podrà fer que el nou llenguatge pugui ésser fàcilment llegit i comprès pel món científic d'avui. No cercaven atènyer-ne comprensió parlada, salvant així, per exemple, la dificultat que tenen per entendre's la majoria dels llatinistes europeus, sacerdots inclosos, degut a la fonètica propagada pels mestres de llatí que han imposat als estudiants de diferents països fonemes suposadament llatins que fan que l'ensenyament per mestres de diferents nacionalitats, espanyols, francesos, etc., hagi produït fonemes llatins que son dissemblants segons qui hagi estat el mestre.

Els articles publicats a ROC m'han creat el neguit de coneixer més bé el com com i el perquè de l'afany dels Meulemans i els seus seguidors. Crec que dec fer-los saber quins són els punts que he d'exposar-los-hi per tal que arribem a una certa comprensió de tot allò que cerquem i del que poden oferir als catalans. Per aquesta finalitat em permeto anunciar a la doctora Meulemans i als catalans, començant pels de Mèxic, que tornaré a parlar d'aquest neguit meu i d'allò que m'agradarà saber, i coneixer-ne els fonaments.

Ramon Palazón

Hotel - Restaurant

Chalet del Golf

AL COR DEL PIRINEU

PUIGCERDA (Girona)

☎ 880 962 y 880 950

elle

BOUTIQUE

Centre Comercial "FORUM"

Avda. Carlemany, 36

LES ESCALDES

(PRINCIPAT D'ANDORRA)

Telèfon 21 7 06

HOTEL EL CASTELL

★★★★

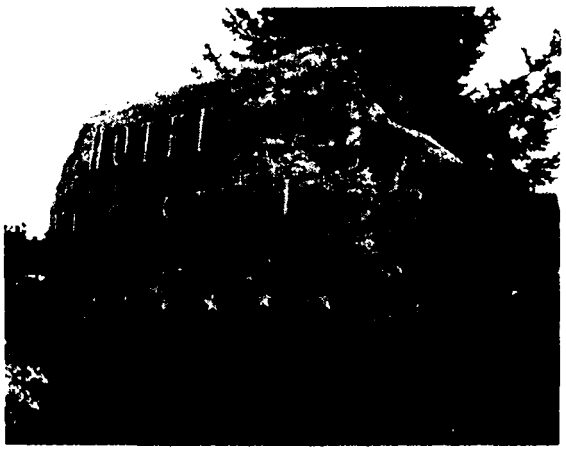

APARTAT DE CORREUS 53 - TELEX CSEU 93610
Telèfon (973) 350704 i 351041
25700 LA SEU D'URGELL (Lleida)

Director: JAUME TAPIES

A la porta del Principat d'Andorra i sobre un monticle amb La Seu d'Urgell —la nostra històrica ciutat medieval— als seus peus, i arrecerat per l'imponent massís de la Serra del Cadí es troba, amb tota la seva majestat

HOTEL EL CASTELL

on podeu passar un fi de setmana o unes vacances amb el major confort, en mig d'un paisatge d'una bellesa única.

US ESPEREM PER A SERVIR-VOS COM CAL

Bon Servei

Publicacions de la Generalitat de Catalunya

Temes bàsics per al ciutadà i d'informació tècnica per als professionals

Els noms de lloc de Catalunya
per Pere Balañà i Abadia
PVP 2.500 ptes. 22×15 cm. Pàg.: 298.

Segona edició, revisada, actualitzada i augmentada. L'objecte d'aquesta monografia és l'estudi dels noms de lloc que corresponen a les capitals municipals catalanes, agrupats per comarques. La recerca s'ha realitzat aplicant-hi una tècnica inèdita a la consideració de cada topònim, a base d'enfocar-lo des de tres angles diferents: la configuració morfològica, l'etimologia i la fixació del significat de cada nom.

Valentí Almirall: forjador del catalanisme polític
PVP 1.600 ptes.

Josep M. Figueres ens presenta la biografia d'aquest pensador i polític del republicanisme federal i del catalanisme.

Les nostres muntanyes: Catalunya Pirinenca
per Josep Barberà
Col. "Esport"; Sèrie "Sèrie excursionisme", 1
Barcelona 1990. ISBN: 84-393-1296-2

Obra que respon a una necessitat de divulgar les possibilitats que Catalunya ofereix a tots aquells que senten la inquietud de conèixer amb detall, i des d'una òptica esportiva, la realitat natural del país. Està organitzada segons un criteri geogràfico-comarcal, escollint els cims més significatius de cada comarca. De cada punt en descriu l'itinerari d'accés i els llocs singulars els il·lustra amb mapes i fotografies.

ADHOC. Verificador ortogràfic de català
Programa d'informàtica educativa
Barcelona 1989.
PVP 2.500 ptes.

Conjunt de dos disquets i el fullet explicatiu corresponent, en un estoig, que constitueix un programa informàtic d'ajut a la verificació de textos en català. Permet verificar l'ortografia de pantalles de text des d'un punt de vista lexicogràfic, i en part, sintàctic, però no semàntic.

Catàleg de monuments i conjunts històrico-artístics de Catalunya
PVP 5.500 ptes.

Catàleg que compta amb dos grans blocs d'informació. El primer inclou una notícia històrica, gràfica i bibliogràfica dels monuments declarats històrico-artístics; el segon comprèn els monuments, paratges pintorescos, conjunts naturals d'interès cultural i els museus declarats monuments.

Els Segadors. Himne Nacional de Catalunya
per Oriol Martorell, Salvador Pueyo i Josep Massot
Barcelona 1983. ISBN: 84-500-8437-7
PVP 1.200 ptes. 25×19 cm. Pàg.: 78.

Origen i història del text i música d'un himne dens de significat per a tots els catalans.

El Palau de la Generalitat de Catalunya
per Joan Ainaud
Entitat Autònoma del Diari Oficial i de Publicacions
Col. "Som i serem", 2
Barcelona 1988. ISBN: 84-393-1046-3
ISBN: 84-3993-1045-5 per a l'edició en francès i alemany
PVP 6.500 ptes. 32×24 cm. Pàg.: 300.

Obra il·lustrada que relata els orígens històrics del Palau de la Generalitat (i les seves seus representatives a Girona, Tortosa, Tarragona, etc.) i les vicissituds per les quals ha passat durant cinc segles. Constitueix alhora la memòria del seu procés arquitectònic, del seu patrimoni artístic, del seu mobiliari. El component gràfic, absolutament inèdit, és molt significatiu: s'hi apleguen 500 il·lustracions. Resum, al final, en castellà i anglès per a un volum, i en francès i alemany per a un altre.

Els olis de Catalunya i la seva cuina
per Jaume Ciurana i Llorenç Torrado
Barcelona 1981. ISBN: 84-500-4410-3
PVP 1.800 ptes. 27×20 cm. Pàg.: 192.

Aprofundeix les velles i íntimes relacions que sempre hi ha hagut entre la humanitat i l'oli d'oliva i, al mateix temps, posa a l'abast del lector tota una sèrie de coneixements sobre l'oli en general i especialment sobre els olis catalans que, sens dubte, li seran de gran utilitat.

Catalunya. Un país milenari
per Josep-Maria Puigjaner
Entitat Autònoma del Diari Oficial i de Publicacions
Barcelona 1989. ISBN: 84-393-1146-X
ISBN: 84-393-1147-8 per a l'edició en castellà
ISBN: 84-393-1149-4 per a l'edició en anglès
ISBN: 84-393-1151-6 per a l'edició en francès
ISBN: 84-393-1148-6 per a l'edició en alemany
ISBN: 84-393-1150-8 per a l'edició en italià
PVP 700 ptes. 21×11cm. Pàg.: 94.

Presentació d'una panoràmica global de Catalunya en tres temps: passat, present i futur. El passat descriu la identitat del país prenent com a eixos la llengua, la cultura, la ciència i el catalanisme històric. El present n'examina les institucions, el perfil econòmic i les coordenades culturals. El futur situa el punt de mira en el nou horitzó de l'Europa comunitària. Llibre per tenir una sèrie de dades essencials en la identitat del país.

Catalunya
per M. Ibáñez Escofet, J. M. Ainaud de Lasarte i A. Carabén Ribó
Barcelona 1987. 4ª edició ISBN: 84-393-0007-7
ISBN: 84-393-0008-5 per a l'edició en castellà
ISBN: 84-393-0010-5 per a l'edició en anglès
ISBN: 84-393-0009-3 per a l'edició en francès
ISBN: 84-393-0011-5 per a l'edició en alemany
ISBN: 84-393-0511-7 per a l'edició en italià
PVP 1.200 ptes. 26×21 cm. Pàg. 94.

Profusament il·lustrat en color, ofereix una presentació de les característiques geogràfiques, històriques, culturals i econòmiques de Catalunya.

Si desitgeu rebre llibres contra reembossament, empleneu la butlleta.
Es carregaran les despeses de tramesa.

Nombre d'exemplars i títol _____

_____

Nom i cognoms _____

Adreça _____

CP i població _____ Telèfon _____

Generalitat de Catalunya
E. A. del Diari Oficial i de Publicacions
Llibreria

Rambla dels Estudis, 118
08002 Barcelona
Telèfon (93) 302 64 62*

Data _____

Signatura _____

Disc 150, Arxiu: PROVA—JUL

L'ADOLESCÈNCIA

L'adolescència és una de les etapes més difícils en la vida de l'humà, que s'inicia amb la pubertat i acaba quan l'individu es fa independent emocionalment, físicament i econòmicament dels pares.

El terme adolescència significa *adolescere*, que manca quelcom, i és que l'adolescent, ni és nen ni és adult, és a dir, que viu una etapa de transició.

En l'adolescent es van iniciant els grans canvis, quan aquest torrent d'hormones va canviant ràpidament el cos del nen, per anar-lo convertint en un adult. Però, en els adolescents, aquest canvi els crea molts conflictes interns; estan a disgust amb el seu cos, amb l'aparició de l'acné, amb les desproporcions en el creixement corporal; es comparen amb els altres, sentint-se ridículs i són objecte de mofes per part dels amics i familiars. Apareixen les grans preguntes: Qui sóc? Què faré de la meva vida? Quin sentit té la vida? etc. Els interessos canvien envers la filosofia, la política, el treball, els interessos de grup i, sobretot, allò que tant espanta als pares: la sexualitat.

L'adolescència dels fills també és una etapa difícil per als pares, ja que deixen d'ésser els reis de la llar, ja no és la super-mare, ni el pare és l'heroi, puix passen a ser, als ulls dels fills, el que són: éssers plens de virtuts i defectes, per la qual cosa són criticats, confrontats, agredits, però també respectats i estimats. Aquests canvis són molt difícils d'acceptar per molts pares, creant-se conflictes i discussions cada dia. També els pares reviuen els conflictes de la seva adolescència a través de l'adolescència dels seus fills.

L'adolescent creu que es pot menjar el món d'un mos, desafiant molts reptes, intenta experimentar noves sensacions i tasques, però és poc constant en les seves activitats. El que en realitat busca és autoafirmar-se a través de la seva experiència i no escolta els consells dels adults. No hem d'oblidar que les conductes bones i dolentes de l'adolescent, són un reflex de les vivències anteriors de la seva llar, de la forma i la dinàmica en què hagi crescut, més la influència que ha tingut el mitjà que l'ha encerclat.

Però no li tinguem por a l'adolescent, ja que ell necessita de nosaltres i nosaltres necessitem d'ell.

JOSEP RAMON COMAS VINYAS PSIQUIATRE

MARIBEL

Llenceria fina

PASAJE ITURBIDE 18,
Tel.: 518-27-95
México, D. F.

en el sud:
costa vasca
cuina basco-francesa
LE PETIT RESTAURANT DU GRAND GOURMET
Louisiana No. 16 Tels.: 523-0120 y 687-4025
(Antes Caprichos de Goya)

en el centre:
MESON DEL CID
cocina regional española
Humboldt 61. Tels 521-1661-521-1940

en comú?:
el menjar auténtic

La C.S.C.E. Europea

"Las objeciones de Francia, Grecia y Bulgaria obligaron a modificar el capítulo de las minorías, cuyos derechos aparecen finalmente subordinados a las políticas y leyes de cada país."

Excélsior 30 juny 1990.

Segons les agències informatives Reuter, AFP i EFE, reportant sobre la Conferència de Seguretat i Cooperació Europea, que el dia 29 de juny van sostenir a Copenhague els 35 membres reunits, delegats dels països europeus, sembla que en un futur pot tenir molta influència, doncs un membre, cap de la delegació d'Estats Units, afirmà que l'acord dels 35 països constitueix la "primera proclamació formal d'una Europa unida i lliure, i el major pas cap a la llibertat humana des de l'Acta d'Helsinki."

No hi ha dubte que quan s'afirma que el futur europeu vol ser d'unitat i llibertat, tant nacional com individual, s'hauria d'entendre que tots els països, totes les nacions i tots els individus que la futura Europa inclogui, haurien de tenir els mateixos drets i les mateixes obligacions.

L'encapçalat d'aquest article, però, fa menció a que hi va haver tres delegacions que objectaren el capítol de les minories, obligant a modificar-lo, de tal manera, que els drets d'aquestes apareixen, finalment, subordinats a les polítiques i a les lleis de cada país. La delegació de França —el país que proclamà fa 200 anys la famosa tríptica Liberté, Egalité i Fraternité— fou una de les tres nacions objectores!

Ara bé, s'hauria de saber què volen dir quan parlen de minories. Si són de tal manera petites, que no poden sostenir-se per si mateixes, és a dir que han de dependre de subsidis procedents de l'erari central dels Estats que les tenen dins les seves fronteres actuals, podem entendre que aquestes minories hagin de seguir subordinades a les polítiques i lleis del país a on són incloses.

Però si són nacions que es valen per si mateixes, que tenen recursos propis suficients, un idioma, una cultura i una història. Si foren nacions independents en el passat i, per causa de guerres i equívocs dels sobirans, d'enveges i d'ambicions, de coalicions, intrigues i botins de guerra, van ésser forçades a formar part d'una o vàries de les nacions victorioses, creiem que la situació actual ha de tenir, a la llarga, una explicació i una rectificació.

Per què? Senzillament, perquè si hem de considerar que els pobles no tenen la culpa del què, en el passat, van fer els que s'erigien com a sobirans, és el poble de les nacions sotmeses el que ha de decidir per ell mateix les polítiques i les lleis internes amb les quals vol ésser governat.

No hi ha pas cap dubte que, avui en dia, quan existeix l'esperit democràtic de plena llibertat i cooperació, tots els pobles aniran trobant els fonaments de la seva existència, conjuntament i unitàriament, i les sobiranies estaran agermanades, respectant-se mútuament, intercanviant-se temes i conceptes, per tal d'afinar-los en bé del millorament de cada poble.

Però no s'imposaran les unes a les altres, sinó que arribaran a cooperar de tal forma que no hi hauran fronteres, tota activitat estarà oberta a la crítica i a les seves modificacions, com pertoca a la humanitat futura que s'està gestant.

Diguem, doncs, que s'ha d'estar a l'aguait respecte a les influències de les decisions que vagin prenent els membres de la C.S.C.E., per tal que, no com en el passat, els membres titulars de la futura Europa no excloguin els drets irrenunciables de totes les nacions que tenen dret a cooperar amb igualtat de condicions a la vida lluminosa d'una Europa constructiva, lliure d'apocalipsis. ■

AVUI EL DIARI DELS CATALANS AVUI

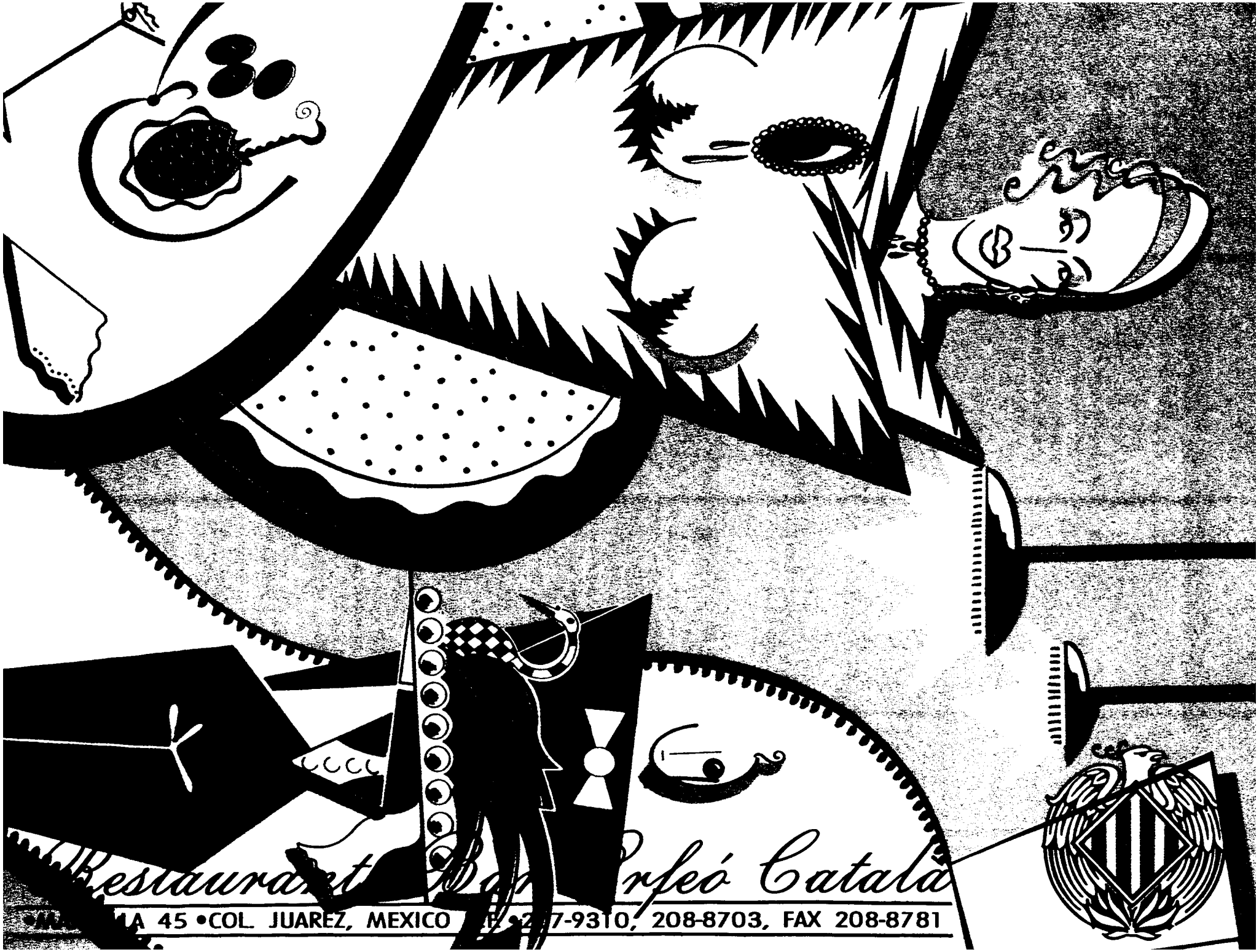
Restaurant Bar Orfeó Català
A 45 •COL. JUAREZ, MEXICO
7-9310, 208-8703, FAX 208-8781

"Jo no em sento lituà"

Commemorant el desé aniversari de l'Estatut, el Parlament català va aprovar una proposició no de llei, la qual assenyala textualment el següent:

"El Parlament de Catalunya declara, solemnement, que Catalunya forma part d'una realitat nacional diferenciada en el conjunt de l'Estat, fet que el poble català ha mantingut en tot moment, tant des de les seves forces polítiques, des de les institucions culturals i civils del país, com des de la consciència de la majoria dels ciutadans i ciutadanes.

"El Parlament de Catalunya manifesta que l'acatament del marc institucional vigent, resultat del procés de transició política des de la dictadura a la democràcia, no significa la renúncia del poble català al dret a l'autodeterminació, **tal com estableixen els principis dels organismes internacionals** (el ressaltat és meu) i es dedueix del preàmbul de l'Estatut d'autonomia de Catalunya.

"El Parlament de Catalunya afirma, com a conseqüència, que en el moment que ho cregui oportú, i a través de les actuacions previstes en el mateix ordenament constitucional, podrà incrementar les cotes d'autogovern fins allà on cregui convenient i, en general, adequar la regulació dels drets nacionals a les circumstàncies de cada moment històric"

La minsa declaració dels representants del poble català, ha servit perquè els espanyols, i assimilats, de tots els estaments socials: militars i paisans; polítics de dreta i d'esquerra; periodistes i esquitxapapers; plebs i relalesa, oblidin de cop la tan proclamada transició democràtica, la vocació europea, la declaració dels drets humans i, com un sol home, sense distinció de sexes, saltin com a feres en defensa de la sagrada (o sacrosanta?) unitat nacional espanyola.

I els catalans? Bé gràcies.

Els manaires, com sempre, a la seva. En citaré, només un parell i, per tal de no ferir susceptibilitats, ho faré seguint l'ordre d'aparició d'ambdues declaracions.

El primer, amb l'acudit que intitula aquest escrit, pronunciat davant de diversos mitjans d'informació, es *desmarca* olímpicament de la declaració del Parlament. Els diaris no diuen si tots els assistents li van riure la gracieta o si algú li va engegar: *No cal que ho juris, macol*

L'altre, en el viatge als Estats Units, per contestar a un periodista (espanyol *of course*) que va demanar-li que opinés sobre la declaració, va haver de fer figuereta i mitja —dins la seva habitual línia d'ambigüitat quan toca el tema— per acabar dient (en una mala imitació del mexicà: sí pero no. . . pues quién sabe) que, quan el Parlament es refereix al dret d'autodeterminació, no s'ha d'interpretar en el mateix sentit que ho **estableixen els principis d'organismes internacionals** com la ONU. El ressaltat m'estalvia els comentaris.

D'altra banda el poble —com en altres moments històrics per Catalunya— anorreat pel complex d'esclau i preocupat només per viure al dia i sense maldecaps, fa gala de la tradicional i maleïda vacil·lació d'esdevenir lliure i, enlloc de recolzar i encoratjar els seus representants, s'embolica en discussions bizantines i en buscar justificacions. Com si l'afany de llibertat de l'individu o de la Pàtria s'hagués de justificar!

Quin contrast amb lituània! No veieu —o no voleu veure— que l'actitud ferma i decidida, encara que pacífica dels governants d'aquell país només ha estat possible perquè cadascú dels lituans ha manifestat individualment i d'una forma clara, sense embuts, el seu desig d'independència? Quan ens adonarem, poble i governants, que fer Pàtria és feina de tots i cosa de cada dia?

Doncs què esperem? Si tots donem suport a la declaració del Parlament, i així ho manifestem, els governants se sentiran motivats, o si més no, obligats a defensar el nostre dret a l'autodeterminació. Ja és hora que els catalans, individualment i col·lectivament fem la nostra declaració de principis; per si us serveix, heus ací la meva: *Jo no em sento lituà. Ni bord. Jo només em sento català. . . I independentista, és clar.*

ANTON SOLÀ

OBLIT

"Es tan corto el amor,
y tan largo el olvido. . ."
Pablo Neruda

"Una nit més", pensà la dona, i tornà a sentir aquella aclaparadora solitud que, temps enrera, ja l'havia acompanyada tantes vegades. . .

Va seure davant la foguera de la cuina de sa casa, i repetí l'ancestral maniobra heretada de les seves avantpassades, i que d'alguna manera li donava la seva raó d'ésser. Encengué el foc i l'avivà.

Sota la completa foscor en què es trobava la cuina, les flames del foc s'aixecaven com espectres volent llepar el cel. La dona per un moment es sentí flama, plena de llibertat desmesurada i efímera com ella.

La nit era freda, tancada, desolada. Com tantes altres. . . Per la finestra oberta que tenia a la seva esquerra, podia sentir unes petjades segures i seques, que es confonien amb el so del rellotge que tenia penjat a la paret; mentre l'agulla del rellotge anava, lentament i plàcida, devorant el temps.

En la ment de la dona, voleiaven mil records, tornà a sentir l'abrasarada i ardent felicitat d'ésser dona. Però també tornà a viure, d'una manera fresca i turbulenta la infelicitat de ser-ho.

Tornaren a florir en ella aquells sentiments que l'havien fet créixer i sentir d'una manera quasi il·lògica.

Reflexionà en el seu ser; i com tantes altres vegades s'adonà que si bé no havia pogut ésser com ella somniava, una nova dona, tampoc no fou com els altres havien volgut, i això li produí, per primera vegada, una satisfacció extraordinària.

I aquella estranya presència que sempre havia sentit en el seu interior, es va anar fent cada vegada més latent, més seva, més volguda, a mida que anava escoltant cada vegada més a prop les petjades de l'exterior.

En la cuina regnava un silenci absolut, junt amb l'agradable temperatura produïda pel foc que moments abans havia encès. En aquesta agradable atmosfera es deixà endur per un sentiment de plaer i confort, tant semblant al que havia experimentat en el ventre de sa mare, que li féu recordar.

En el rellotge l'agulla anava seguint el seu parsimoniós pas.

En el carrer, s'escoltaren les petjades més a prop encara. De sobte les petjades pararen i algú trucà a la porta.

La dona pensà: "tota la vida he caminat al costat d'ella sense adonar-me'n". I després d'un llarg silenci per fi sospirà; "per què truques si saps que estic esperant-te".

A la paret el rellotge s'aturà. Decidida, aquella ombra l'embolcallà en els seus braços i la besà. Ella sentí l'alleujament que produeix l'alliberació d'un pes enorme, i es deixà dur per aquella ombra sentint tan sols la serenitat que experimenten els qui donen l'últim alè de la seva existència. La vida se li escapà entre els seus llavis, i a l'interior de la seva gola s 'escoltà una suau exhalació, "amor, digues-li a Pablo que l'oblit no existeix".

Mirèia Viladevall i Guasch

Mengeu
com
a
casa

MESON
DEL
CID

LA LLAR GASTRONÒMICA CATALANA
521•1940 521•1661 521•7629
Humboldt 61 México, D.F.

AMB LA PAELLA PEL MÀNEC

Per Lluís Marcet

Què li està passant a la cuina tradicional catalana?

A Catalunya, fora de comptats casos, ha estat inventat un allioli que no va més enllà d'ésser una vulgar maionesa, a voltes de pot de vidre, a la que li han afegit un xic d'all. Comprenc que la sensibilitat actual suggereixi, a títol d'alternativa, presentar aquest succedani sense fer negació del que és autèntic; però la cosa no va així, no en tenen prou de presentar semblant succedani, que fins i tot gosen sentir-se orgullosos de fer passar aquest cataplasma, i l'ofereixen amb el títol de vertader.

I entre les receptes més elementals de pagès, ensopeguem amb altres exemples semblants; un d'ells, el pa amb tomàquet. Prenen un pa qualsevol, a vegades un que passa per ser de pagès, i li donen una lleugera fricció aèria amb un tomàquet qualsevol, ni tan sols dels de penjar, sinó que ni arriba a ésser del vermell. I això sinó se'ls acudeix de receptar-li un tomàquet fet pastetes en la liquadora pèr tal que doni més rendiment.

No se'ns acudeix d'ésser tan exigents com ho és Leopold Pomés que, en el seu llibre dedicat exclusivament a aquest tema enormement suculent, ens fixa el gruix de la llesca de pa i, a més, pregona l'altura apropiada des de la qual hom ha d'administrar l'or líquid de la Mediterrània.

Demaneu una botifarra amb mongetes i la botifarra que us donen és quelcom expuri, de cam de porc que, com les hamburgueses, ha estat fet de sobralles i sense cap de les espècies apropiades, mentre les mongetes no tenen ni el més llunyà parentiu amb les del ganxet i han estat simplement bullides amb aigua sense res més que un grapadet de sal. Es que s'han oblidat de que a aquestes mongetes, després de l'obligada cocció, els toca d'ésser daurades amb un xic d'all? Com canvien les coses!

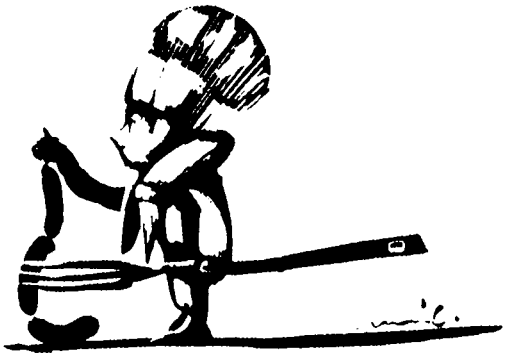

I encara ens resta a dir quelcom dels rovellons. Aquest bolet exquisit, *Lactarius deliciosus*, no demana més que una efímera passada damunt les brases per tal de servar la seva suculent consistència i els perfums del bosc. També en aquest cas fan un gra massa i el serveixen com si es tractés d'una gelatina vegetal. Això fa que no siguem partidaris de que siguin guardats en conserva, puix perden llurs contextura i delicadesa naturals. I què millor que esperar uns mesos fins que arribi la seva temporada?

Aneu per Catalunya i demaneu unes anxoves de l'Escala i veureu com, sense pensar-s'hi, us obriran una llauna agençada a Vigo, o bé us diran "què és això?". I si ho saben segurament us diran: "Es que ja no en demana la gent". El que passa és que se'ls fa molt pesat haver-les de rentar una per una i per això no les ofereixen. Altrament aniria si fos d'algun ajut el sempitern micro-ones que presideix tots els bars i cafeteries de casa nostra.

Que no se us ocorri demanar olives arbequines, puix un cop us hauran estat negades, us daran qualsevol andalusada de llauna.

McDonalds, *Burgers*, *Kings*, pollastres *Kentucky*, pizzes i frankfúrters, seguits de totes les imitacions, els trobareu senyorejant en els millors llocs, canviant —allà també, és el *progrés*— els costums dels joves, els adults del demà.

I els pares deixen fer, seguint la llei de l'esforç mínim. En el millor dels casos diuen: "Ja canviaran quan siguin més grans". On quedaran aquells records palatals tan nostres?

Deixem per un altre moment els plats tradicionals i els de les grans festes. Aquest és un altre tema que ens fa entreveure com serà de malfeiner el nostre futur sota el domini de la televisió, faedora de marques massives i mediocres.

Fem el que calgui, almenys pel que ens toca a nosaltres, per tal de servar la nostra identitat, puix si la deixem encarregada a les grans multinacionals estem ben lluïts. . . ■

PER NADAL
CAVA

Juvé y Camps

ENGUANY A MÈXIC

DEMANEU-LO A:

COVECO, S.A. DE C.V.
Telèfons: 522•9855 522•8613 522•0050
Fax: 522•7743

MEDITRA

AGÈNCIA DE VIATGES

ESPECIALISTES EN VIATGES COMBINATS
AVIÓ-CREUER-TREN-HOTELS
IMPORTANTS DESCOMPTES A GRUPS
PRESSUPOSTS SENSE COMPROMÍS

AMAV

682 9621 9496 9246

FAX 682.9121

IATA

INSURGENTES SUR 569-302 (casi esquina Xola)
Colonia Nápoles 03810 MEXICO, D.F.

DR. RAFAEL VIDAL ANGLÈS

Cirurgià Dentista

Telèfons: 523-6018 i 536-7991

Horari de 9 a 1 i de 4 a 8

Urgències 523-6018 Servei de contestador automàtic

INSURGENTES SUR 682-204 COL. DEL VALLE 02030 MEXICO, D.F.

CAVAS de SAN JUAN

ENTREGA A DOMICILI

Telèfons: 5413375 al 79
extensions 31 i 37

VINS
HIDALGO
VINS

ELS ÀPATS DE CASA MEVA

MARTA AGULLÓ

BOLETADA DE TEMPORADA

6 persones

500g de rovellons. 500g de rossinyols. 500g de *clavitos*. 500g de *yemas*. 4 grans d'all, julivert, uns talls de pernil *serrano*, oli i sal.

Netejarem els bolets i, cada classe per separat, els farem arrencar el bull amb aigua i sal. Immediatament els passarem per aigua freda i els deixarem escórrer. Després, en quatre paelles, els saltejarem amb all i julivert. Als *clavitos*, a més, hi afegirem el pernil tallat a la juliana. Ho presentarem a taula amb els plats ja servits, tenint en compte que els bolets no es barregin i deixant lloc al centre del plat, per a posar-hi una muntanya d'ensaladilla russa, una carxofa, una llesca de pa torrat amb caviar al damunt, o el que tingueu a mà o us vingui de gust.

LLOM EMBOLICAT

6 persones

1 k de llom, tallat pla, prim i estès, com una *sabana*. 1/2k de botifarra. 2 ous durs, cebes, olives farcides, tomàquets vermells, un grapadet d'ametlles torrades, oli, sal, pebre i una copeta de conyac.

Buidarem les botifarres (si les mulleu amb aigua freda us serà més fàcil treure-les-hi la tripa) i, amb una forquilla, aixafarem la carn, junt amb els ous i les olives que haurem picat abans, fins a fer una pasta. Salpebrerem el llom, el cobrirem amb la pasta, l'enrotllarem i el lligarem com si fos un tall rodó. En una safata d'anar al forn, untada d'oli, hi posarem el llom, una ceba tallada en quatre trossos, dos tomàquets partits per la meitat i quatre grans d'all amb tot i pell; taparem la safata amb paper d'alumini i la posarem al forn durant una hora. Passat aquest temps, retirarem el paper d'alumini, flamarem el llom amb el conyac i el deixarem una estona més fins que quedi ben daurat. Un cop fred, el tallarem a rodanxes i el posarem a la safata de servir.

A la liquadora hi posarem la ceba, els alls, els tomàquets i les ametlles, tot pelat, i el suc del rostit i farem una salsa, que, si cal, podrem espessir amb una mica de *maicena*. Un cop liquat ho posarem al foc fins que arrenqui el bull. Després podem servir-ho amb el llom, fred o calent, o, potser millor, en una salsera a part.

TOCINILLOS CASOLANS

6 persones

1 pot de llet condensada i 1 de llet natural. 4 ous. 4 cullerades de sucre i mitja llimona.

En un motlle gran, o en motlles individuals, hi abocarem el caramel, que haurem fet amb el sucre i el suc de la llimona, i ho deixarem refredar. A part batrem els ous, hi afegirem el pot de llet condensada, la mateixa quantitat de llet natural i la raspadura de la llimona i, quan estigui ben batut, ho abocarem al motlle, o motlles. En bany Maria, però sense tapar, ho posarem al foc. Cinc minuts després d'haver arrencat el bull, ho taparem i ho ficarem al forn, ja calent, on ho tindrem fins que quedi ben quallat. Quan estigui fred ho desmotllarem i ho posarem a la nevera.

Hotel Pirineos

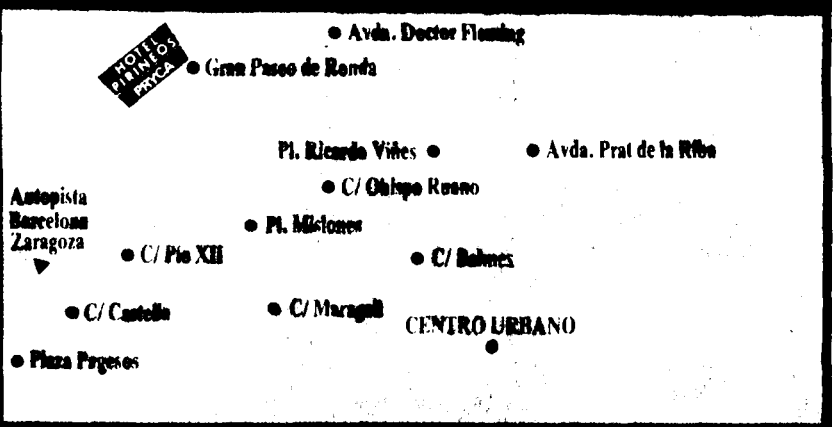

NH HOTELES

PASEO DE RONDA, 63
TEL (973) 27-31-99
TELEX 53484 NHPIR-E FAX 26-20-43 250006 LLEIDA

CUINA TÍPICA

RESTAURANT

ESPECIALITAT
EN CARNS
A LES BRASES

Can Rúbies

En ple cor de
l'horta de Lleida
Poliesportiu i pistes
amb gespa artificial

Partida Butsenit ☎ **26-14-81** **LLEIDA**

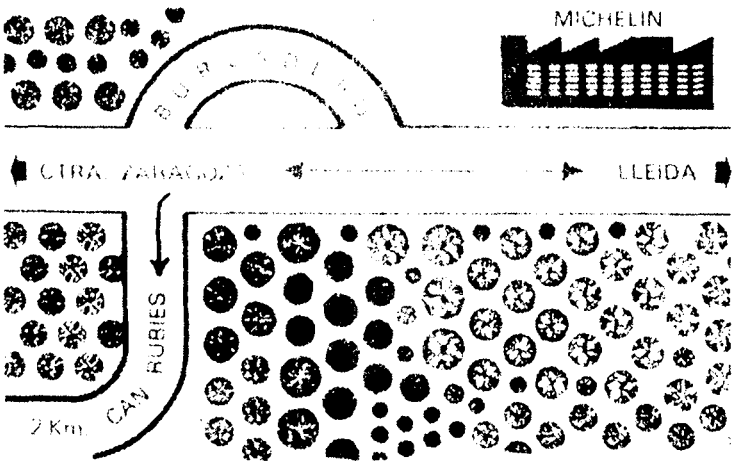

CARRER PROVENÇA 88 – BARCELONA – TEL. 230-00-29

El nou local fou inaugurat l'any 1980. La casa antiga data del 1942.

Tot i que, pel que fa a especialitats culinaries, les Cuines de Mercat, Catalana i Internacional són les protagonistes, deixem que la imaginació suggereixi i guii per elaborar els plats que paladejareu amb gran plaer.

JAUME BERGUES
ERICH

Pensaments en Veu Alta

Joan Florensa i Segura, "poeta i pagès de Maials" com es defineix ell mateix, estigué uns dies a Mèxic. En record de la seva estada entre nosaltres i, per ". . .deixar a l'Orfeó Català de Mèxic un testimoniatge de germanor i d'agraïment per tots els qui projecten la nostra Catalunya per tot el món. . .", com diu a la dedicatòria, va obsequiar-nos el seu llibre de poemes PENSAMENTS EN VEU ALTA (apunts d'un maialenc). També va obsequiar-nos el següent poema:

SÓC CATALÀ

Sóc català! i em dol que Catalunya, encara,
tingui camins barrats, hipoteques i enveges
que intenten enfosquir la seva realitat.
Tenim un repte que hem d'afrontar amb encert:
el fer més catalana la nostra societat.

Caldrà però, que tots ens esforcem
per batejar, altre cop, en català, les coses,
en una lluita ardida contra el temps,
fins que el català presideixi el carrer i la premsa
i ocupi altra vegada el lloc que es mereix.

Perquè hem perdut un temps malaguanyat
en el que no teníem altra opció que sobreviure,
vivint passivament, sense poder escollir.
Dels anys i les il.lusions que ens han robat
a qui els passarem factura, digueu-me, a qui?

I encara avui, roman penjat dels estels
ressonant dins les voltes del cel,
un cant testimonial de llibertat.
Es el clam de tot un poble en peu
que mai no ha estat comprès, i sempre ha estat humiliat.

Serem, algun cop, un país reeixit?
Podrem oblidar-nos del verb reivindicar
i, encetar un temps de progrés i d'harmonia?
Quan s'adonaran, de debò, que el fet català,
és quelcom que conforma tota la nostra vida?

Companys, que no ens guanyi la son!
Catalans, mans a la feina!
Ferms en la voluntat, suaus en la manera,
ben conscients d'allò que Déu ens ha donat,
fent pinya entorn de la senyera.

Que els lladrucs dels prepotents no ens deturin,
ni el subtil escepticisme ens descoratgi.
Més forts que mai, i amarats d'un sentiment sagrat,
diguem ben fort: Som i serem gent catalana,
ningú ens prendrà la nostra llibertat!

Maials (Lleida) abril 1990
J. Florensa

RESTAURANT

EXPERIÈNCIA I DISTINCIÓ EN GASTRONOMIA I SERVEI.

SALONS PER A:
NOCES
BANQUETS
CONVENCIONS
SEMINARIS
EXPOSICIONS
I TOTA MENA DE FESTES I
CELEBRACIONS

SERVEI D'ESMORZARS I DINARS TOTA LA SETMANA

DIRECTOR I ANFITRIÓ
JOAN PONSÀ I CALL

AVDA. CONSTITUYENTES 800
(LOMAS ALTAS) C.P. 11950
MEXICO, D.F.
AMPLI ESTACIONAMENT

CLUB D'EMPRESARIS CATALANS DE MÈXIC

Actes celebrats durant el primer semestre de 1990

22 de gener Assemblea General Ordinària en la qual fou elegit el nou Consell Directiu per als propers dos anys:
President: Ramon Praderas i Roca
Vice-President: Andreu Palau i Cortés
Tresorer: Lluís Montal i Compte
Secretari: Josep Comas i Vidal
Vocal primer: Carles Perrier i Puértolas
Vocal segon: Francesc Domènech i Tarragó
Vocal tercer: Antoni Chaparro i Amorós

8 de març Dintre dels actes de l'Aniversari dels 50 anys de l'exili Català a Mèxic, COPCA i la Generalitat de Catalunya va organitzar a Barcelona una Trobada entre Empresaris Catalans i Mexicans. Amb una assistència de prop de 200 persones entre empresaris catalans, personalitats polítiques i empresaris mexicans, es varen presentar diverses ponències sobre Turisme, Alimentació, Tèxtil i Begudes, entre d'altres. El Club d'Empresaris presentà una ponència respecte a la situació econòmica de Mèxic i la seva projecció cap el futur.

Després de la cloenda dels actes a càrrec del Molt Honorable President de la Generalitat, senyor Jordi Pujol i Soley, la Comissió delegada del Club d'Empresaris s'entrevistà amb ell en el seu despatx privat on se li va lliurar una placa com a President Honorari de la nostra entitat. En un canvi d'impressions sobre Mèxic i els vincles amb Catalunya i els catalans, el President comentà la possibilitat de viatjar a aquest país. També ens felicità per la tasca que el Club està desenvolupant dins del món empresarial i molt especialment per les relacions que ha establert entre empreses de Mèxic i de Catalunya.

La delegació mexicana fou constituïda per:
Excm. Sr. Enrique González. Ambaixador de Mèxic a Espanya.
Sr. Jesús Garduño. Delegat de Sectur a Madrid.
Il.lm. Sr. Carlos Ceceña. Cons. Comercial de l'Ambaixada de Mèxic a Espanya.
Sr. José Gutiérrez Navas. Vice-President de Camecme.
Il.lm. Sr. Joan Ramon Calaf. Cons. Comercial de l'Ambaixada d'Espanya a Mèxic.
Sr. Ramon Praderas i Roca. President del Club d'Empresaris Catalans.
Sr. Sebastià Soler. Comissió d'Enllaç del C.E.C.M.
Sr. August Pi-Sunyer. Comissió d'Enllaç del C.E.C.M.
Sr. Ricard Escobedo i Icart. President de l'Orfeó Català de Mèxic.
Sr. Felip Cortés. Director General de HYLSA.
Sr. Pere Bosch. President del Grup SABA.
Sr. Francesc Domènech. President de CAVAS DE SAN JUAN.
Sr. Francisco Calderón. Director General Consejo Coordinador Empresarial.
Sr. Lorenzo Sendra Mata. Sub-Director General del Grupo BIMBO.
Sr. Carlos García Ordóñez. Consultor Financer.
Sr. Ney Lizardi. Director de la Càmara Nacional de la Indústria Tèxtil Mexicana.
Sr. Miguel Argimon. Adm. Princ. Comissió Relacions Exteriors de la C.E.E.
Sra. Patricia Alvarado. Corresponsal a Espanya de TELEVISA.

20 de març IBERIA va convidar els socis del Club a un esmorzar de treball, durant el qual, el senyor Luís Casado, Director Comercial de la Companyia, va donar a conèixer les noves tarifes i els avantatges i beneficis per als socis que utilitzen aquesta línia aèria.

28 de març Esmorzar Empresarial. En aquesta ocasió l'orador fou el senyor Rafael Gelabert, Primer Secretari de la Delegació de la Comissió de les Comunitats Europees.

12 de juny Recepció a la Missió Comercial que, organitzada per COPCA i la Cambra de Comerç de Terrassa, va arribar a Mèxic per a entrevistar-se amb persones i empreses interessades en representacions o col.laboracions.

14 de juny Esmorzar Empresarial. L'orador fou el senyor Gabriel Alonso. Director Comercial del WORLD TRADE CENTER. Bastants integrants de la Missió Comercial de Terrassa van assistir a l'esmorzar.

22 de juny Sopar de celebració de l'aniversari del Club. L'acte tingué lloc al Restaurant Foresta i fou molt concorregut.

L'artista Francesc Marcó va obsequiar una de les seves pintures al Club. Prop d'un centenar de persones, entre socis i acompanyants brindaren per la continuitat del Club d'Empresaris Catalans a Mèxic.

A més dels actes ressenyats, cada mes, el segon dilluns, s'han celebrat els dinars per a socis i simpatitzants.

Reserves i consultes al telèfon o fax: 545.11.28

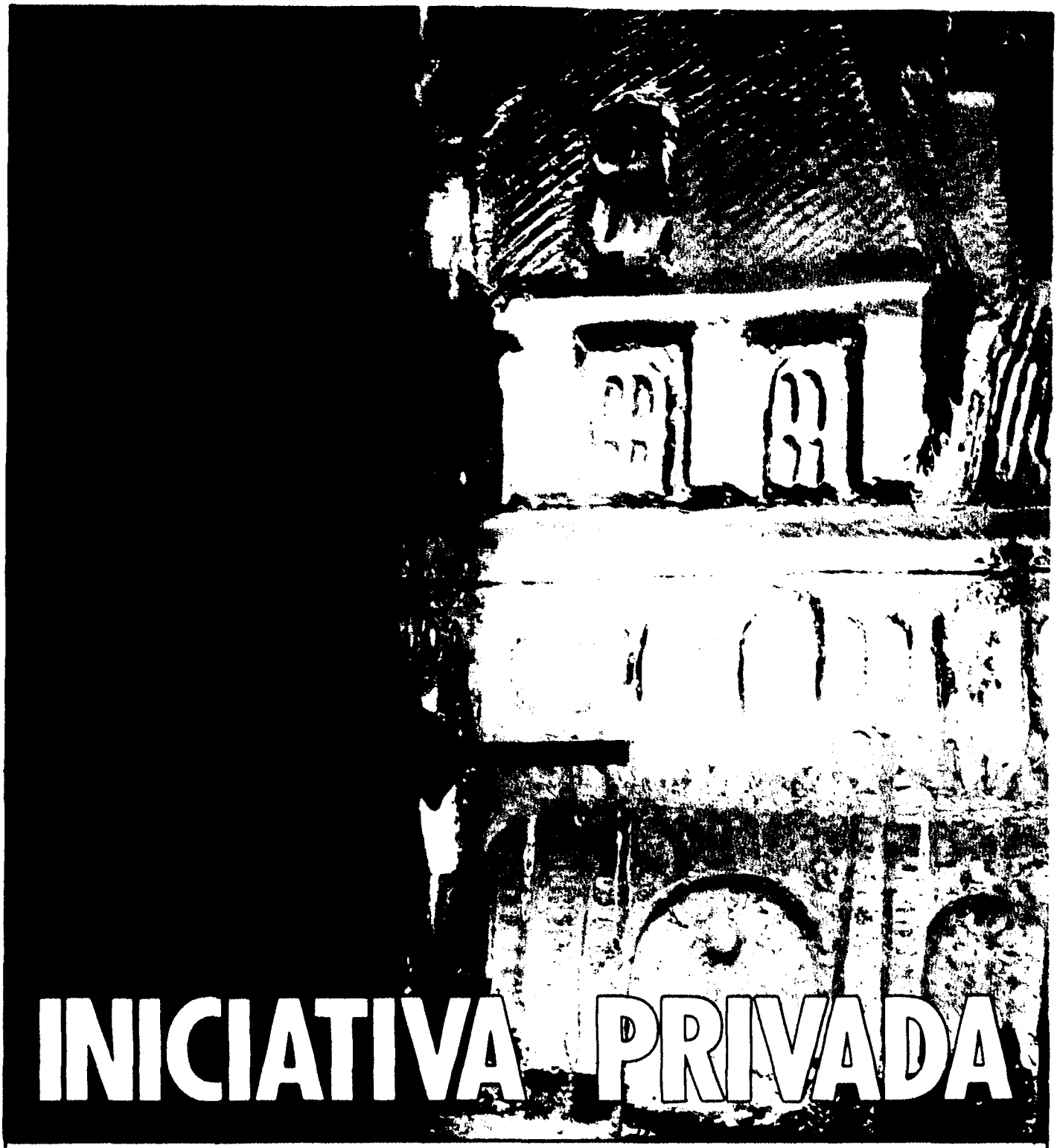

Iniciativa Personal.
Per la creació.
O la preferència per la
nostra classe executiva:
Classe Preferent.
Per servei. Per atenció.
Per relació cost-benefici.

Amb qualitat Europea i
calidesa llatina

IBERIA
LINEAS AEREAS DE ESPAÑA

elazcaki & asociados

Sense sucre Sense sacarina